

Notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 25 maart 2004 om 19.30 uur in het gemeentehuis te Emmeloord.

Aanwezig zijn: de dames H. Binksma-Martens (VVD), M.T.B. Droog-Smit (CDA), J. Faber-Sloothier (PvdA/GroenLinks), A.J. Geluk-Geluk (VVD), J. Wondergem-Nieuwenhuizen (CDA) en de heren J.W. Bakker (PvdA/GroenLinks), W.R. Bouma (CDA), G.P. Dibbits (P.U.), P.J. van Domburg (P.U.), J.M. van der Est (PvdA/GroenLinks), W.C. Haagsma (P.U.), L.G.M. Hermus (CDA), G. Nentjes (ChristenUnie/SGP), T. Nijdam (PvdA/GroenLinks), P. Reijenga (CDA), H.F.A. Roefs (VVD), P.J. Sanderse (CDA), J. Schipper (CDA), T. Tuinenga (P.U.), J.J. van der Velde (CDA), W.M. Vercraeije (P.U.), L.G. Voorberg (ChristenUnie/SGP), C. Wagemaker (P.U.) en R.F. Wassink (ChristenUnie/SGP)

Voorzitter: W.L.F.C. ridder van Rappard, burgemeester
 Wethouders: Mevrouw I. van Gaalen-van der Kooij (P.U.) en de heren A.H.T. van Meijel (CDA), J. Mulder (PvdA/GroenLinks), J.A. Ritsema (P.U.) en mevrouw T. Bij de Vaate-de Jong (CDA)
 Griffier (plv): W.K. Vaartjes
 Afwezig: mevrouw Straatsma-Reuvers (PvdA/GroenLinks) en de heren P.G. van Diepen (P.U.) en P.M.S. Vermeulen (D66), leden van de raad en de heer J.M. Even, gemeentesecretaris

I. Opening

De **voorzitter**: Ik open de vergadering en heet u welkom op deze raadv vergadering.

Dames en heren, we hebben een volle agenda, maar we zijn ook geconfronteerd met het feit dat Prinses Juliana is overleden. De vergadering gaat gewoon door. We hebben even overwogen om de vergadering niet te laten doorgaan, maar we hebben ervoor gekozen deze wel te laten doorgaan, waarbij ik aan het begin een kort in memoriam uitspreek en dat zal ik vanaf het spreekgestoelte doen.

Prinses Juliana, Prinses der Nederlanden, geboren in 1909 en overleden in 2004. Prinses Juliana is het voor de jongere generatie en koningin Juliana voor de wat oudere generatie. De koningin van de wederopbouw, koningin in een heel erg veranderend tijdsgewricht; je zou kunnen zeggen dezelfde koningin vóór en ná de roerige zestiger jaren die zelf weinig nodig had om die veranderingen te kunnen doormaken. Een koningin die in persoon en gedrag paste in beide perioden. Iemand die met gezag en hart invulling gaf aan een taak die ze zelf niet heeft gezocht. Een koningin tussen de gekroonde hoofden van de wereld, als je haar foto's zag in het Amstelhotel ter gelegenheid van het 25-jarig huwelijks van het echtpaar in 1962. Als je ziet wie erop staan, wat zijn de tijden dan veranderd. Koningin als meelevend en betrokken staatshoofd met al haar inwoners. Daarvan getuigen vele foto's die variëren van de watersnoodramp in 1953 tot en met haar betrokkenheid bij de gehandicapten, ook in de periode dat ze allang geen koningin meer was.

Ze zei van zichzelf: "Op geen enkel terrein ben ik deskundige." Misschien kon zij daarom een koningin zijn van alle Nederlanders. Iemand van groot gezag en een grote mate van medemenselijkheid.

Ook iemand die er een hekel aan had, als zij voelde dat de ander een afstand voelde tussen haar en zichzelf. Misschien moet je zelf wel erg verlegen zijn om dat bij de ander te herkennen en vervolgens die ander weer op zijn gemak te kunnen stellen.

Er is veel gepubliceerd in de media; er zijn veel reacties gegeven naar aanleiding van het overlijden van prinses Juliana. Wat valt daarin op? Dat niet alleen de oudere generatie die koningin Juliana goed heeft gekend het als een gemis ervaart, maar ook de jongeren die de prinses alleen maar als prinses hebben gekend. Het trof mij dat iemand zei: "Het is net alsof mijn grootmoeder is overleden. Een wijze lieve vrouw, bij wie ik altijd terecht kon."

Het koningschap zoals het werd vervuld door koningin Juliana oogstte waardering bij monarchisten en republikeinen, omdat zij de tijdgeest goed aanvoelde. Haar koningschap liet ook zien dat lief en leed in het persoonlijke leven ook in paleizen weet door te dringen en dat dit publicitair grote proporties kan aannemen en dat in een tijd, waarin de privacybescherming van de gewone burger steeds sterker werd, nam die voor haar en haar familie steeds meer af.

Het meest fundamentele grondrecht van vrije meningsuiting wordt hen onthouden. En misschien is dat wel het meest kenmerkende van de typering van ons staatsrechtelijk, dualistisch begrip de constitutionele parlementaire monarchie. Een constitutie die bepaalt dat de Kroon onschendbaar is en dat de verantwoordelijkheid voor alle gedragingen van die Kroon wordt gedragen door de ministers en het parlement dat dit nauwgezet controleert.

Wij denken met dankbaarheid en grote waardering aan deze bijzondere vrouw, die zelfbewust en medemenselijk deze zware taak vervulde binnen ons veelkleurig koninkrijk. Een koningin ook die meermalen in onze gemeente is geweest en zich daar als een warme en betrokken vorstin heeft leren kennen. Als een symbool van eenheid voor de polderbewoners en een voorbeeld van eenheid.

Op 13 juli 1951 kwam zij voor het eerst naar Noordoostpolder. Zij startte haar bezoek aan onze gemeente vanuit het brugwachtershuis aan de Ramspol. Daar hooggelegen keek ze over het nieuwe land met aan haar zijde landdrost Smeding. Via de Zwijnsweg ging het richting Emmeloord, maar eerst bezocht de koningin de familie Cevaal met het nieuwe bedrijf, waarop ze trots waren en waarover ze vertelden. De route ging verder via Kraggenburg en daar bezocht de koningin de landarbeider en poldercommissielid E.J. van de Klundert. In Marknesse toonde ze grote belangstelling voor de activiteiten van de smederij van de familie Weevers.

Toen ze aankwam in Emmeloord werden haar bloemen aangeboden door de toen achtjarige Grietje de Jong, de eerste polderbaby, geboren op 10 augustus 1942.

In Emmeloord wordt een bezoek gebracht aan de school van de heer Kamp, die daarna natuurlijk heel trots de Koningin Julianaschool kwam te heten. Ze sprak daar met de kinderen, waar ze vandaan kwamen, waar de ouders vandaan kwamen en over hele praktische dingen als schooltuintjes.

Tweemaal bracht ze een bezoek aan het Waterloopkundig laboratorium. Op 6 juni 1956 deed koningin Juliana dat in het gezelschap van groothertogin Charlotte en prins Felix van Luxemburg. Het gezelschap kreeg een rondleiding en had veel interesse voor de modellen van de Nieuwe Waterweg en het Haringvliet. Vlak na de watersnoodramp van 1953 natuurlijk een heel belangwekkend project. Later is het bezoek herhaald met gasten uit Indonesië en foto's uit de Noordoostpolder van vorige week getuigen daarvan.

Een uitgebreid werkbezoek bracht koningin Juliana op 8 november 1967. Noordoostpolder was 25 jaar droog. Een uitgebreid programma, waarin ieder onderdeel warme belangstelling van haar kreeg. Het begon bij de Landbouwpraktijkschool. Ook brachten 2.500 leerlingen uit de hoogste klassen van de scholen een zang- en bloemenhulde en het opstellen van de kinderen gebeurde onder leiding van de heer Van Hezel. De dirigent van het gemeenschappelijke koor was de heer Boekel. Bekende namen uit het verleden van onze gemeente. De kinderen zongen enkele coupletten en een teken van de tijd, hoe zong je toen je staatshoofd toe, je vorstin, "Er was een oorlogsschip", het lied "De boeren" en "Een liedje van de zee". Bij de school aan de Urkerweg werden bloemen aangeboden door de toen achtjarige dochter van de toenmalige burgemeester Panthaleon van Eck. Er werden demonstraties van ploegen, wieden en het machinaal poten van aardappelen gegeven.

Vervolgens was er een werkbezoek aan de sporthal aan de Scandinaviëlaan. Opgesteld stonden 200 leden van de sportverenigingen. De koningin onthulde de naam van de sporthal genoemd naar haar kleinzoon Willem-Alexander. Er werden binnen demonstraties gegeven.

Tijdens de sportshow kwam de toen zevenjarige Wim van Almelo te vallen. Hij struikelde over een gymnastiekinstrument. Het jongetje liep huilend naar de kant. De koningin, die nog boven op de balustrade stond te kijken, merkte het huilende mannetje op, liep naar beneden en vroeg: "Doet het pijn?" Wim stond op, hilde niet meer en zei: "Nee koningin, nu helemaal niet meer."

De koningin wisselde uitvoerig van gedachten met de autoriteiten over de mogelijkheden voor de jeugd in de IJsselmeerpolders en hun toekomst in dit gebied.

Aan het slot van het werkbezoek op De Deel feliciteerde de koningin de toen elfjarige Jozef Melman. Hij had haar een briefje gestuurd en verteld dat hij jarig was op de dag dat zij naar Emmeloord zou komen en dat hij het prettig zou vinden, als ze hem geluk zou wensen met zijn verjaardag en zo gebeurde het ook.

Momenten waarop onze gemeente kennis heeft kunnen maken met een heel betrokken koningin die de afstand die er altijd een beetje is op een heel natuurlijke en prettige manier wist te slechten. Beelden en herinneringen aan een lieve, sociaal bewogen vrouw, zoals één van de citaten in de kranten luidde en die koningin werd zonder dat zij het wilde. Een vorstin die liever naast de rode looper liep dan erop. Die koningin en prinses gedenken wij vandaag en het college heeft zich voorgenomen om ter aandenken aan deze bijzondere koningin een boom te planten, want we hebben geen koningin Julianaboom en het planten van een gedenkboom is een goede zaak in ons gebied, waar nog niet zoveel tradities zijn. Wij stellen voor die boom te planten op de aanstaande koninginnedag, op de dag van haar verjaardag. We denken aan een goede locatie op Schokland.

Ik stel u voor een moment staande prinses Juliana te gedenken.

Er wordt een moment stilte in acht genomen.

II. Vaststelling agenda

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt de agenda vastgesteld.

III. Notulen van de vergaderingen van 5 en 26 februari 2004

Notulen 5 februari 2004:

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Op blz. N48 staat op driekwart van de bladzijde dat er in 2000 nog dit soort leningen is. Het woordje 'is' staat dubbel in die zin.

Op blz. N49 over de kredietfaciliteiten die de stichting IJsselmeerziekenhuizen heeft, heb ik in eerste termijn gesproken over venijnige kort kredietfaciliteiten. Het woordje 'kort' moet worden toegevoegd.

De heer **Bouma**: Mijnheer de Voorzitter. Volgens de notulen heb ik tussen 5 en 26 februari een bijzonder opmerkelijke gedaantewisseling ondergaan, waarvan ik zelf niets heb gemerkt. Ik verkies de laatste gedaante, namelijk dat ik bij de heren en niet bij de dames wordt gevoegd en dat dit zo blijft.

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Op blz. N56 een kleinigheidje, heeft ook met gedaantewisseling te maken, geslachtsverandering van het college. Halverwege de bladzijde staat 'het college, hij'. Dat moet 'het' zijn.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Geen tekstwijziging, maar ik maak de traditie van het plenair aangeven van soms onbenullige correcties in de tekst al heel veel jaren mee. Kunnen we dat voortaan niet via e-mail doen in plaats van hiermee onze tijd te verdoen?

De **voorzitter**: Dergelijke wijzigingen wel, maar als het over tekstinhoudelijke zaken gaat in het kader van de beraadslaging is het verstandig dat het in de openbaarheid gebeurt.

De heer **Roefs**: Ze komen op het internet en dat is openbaar.

Met inachtneming van de wijzigingen worden de notulen van 5 februari 2004 zonder hoofdelijke stemming vastgesteld.

Notulen 26 februari 2004:

De notulen van 26 februari 2004 worden ongewijzigd vastgesteld.

IV. Ingekomen stukken

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil iets zeggen over stuk nr. 11. Hier wordt voorgesteld het standpunt van het college over te nemen en de Stichting Veiligheidszorg Noordelijk Flevoland hiervan in kennis te stellen. Ik stel de raad voor dit niet te doen. Het college zegt dat het geen kans meer ziet om de stadswachten te subsidiëren en ik vind dat we daarover in de raad nog eens moeten praten. Ik stel voor of de brief niet te laten uitgaan of aan te passen, zodanig dat er komt te staan dat de raad nog geen besluit wil nemen, maar eerst nader onderzoek wil plegen en op korte termijn een antwoord wil geven.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Op zich is dit wel een goed voorstel, maar ik kan me voorstellen dat het CDA bij een van de agendapunten met een amendement komt, bij de Wet werk en bijstand. Dan zullen we van het CDA wel een voorschotje moeten krijgen ten aanzien van de financiën.

De heer **Reijenga**: Dat denk ik niet. Ik denk dat er een aantal andere zaken in zit. Dan gaan we inhoudelijk op de zaak in en ik denk niet dat dit de bedoeling is.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. We hebben in commissie I gezegd dat we hierop zouden terugkomen en u loopt vooruit op de bespreking. Ik ben het met de heer Reijenga eens om het in de commissie te bespreken. De suggestie om de brief met een toevoeging te laten uitgaan ondersteun ik.

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ondersteun het CDA.

De heer **Nentjes**: Dat geldt ook voor onze fractie.

De **voorzitter**: Dan lijkt me dat een goede toevoeging. Dan wordt u niet medeplichtig aan de brief.

De heer **Van Domburg**: Mijnheer de Voorzitter. Mag ik een reactie geven op nr. 10? Wij hebben per brief kennis genomen van de ervaringen en reacties van een WVG-geïndiceerde. Leven met een dwarslaesie op zeer jeugdige leeftijd en haar ervaringen op deze manier te moeten leven. Het duurde allemaal een beetje lang. Is er voldoende inzicht? Wij hopen dat men uit dit praktijkgeval, mogelijk het verkeerde woord, lering heeft getrokken en dat het in vervolg wat sneller en adequater gaat, zodat eerder naar een aanvaardbare oplossing wordt gewerkt.

De heer **Sanderse**: Mijnheer de Voorzitter. Wij hebben ook een opmerking op dit punt. Er is veel over te doen geweest, maar gelukkig gaat het nu beter, omdat de problemen voor een groot deel zijn opgelost. U schrijft dat ieder raadslid en iedere fractie zelf moeten bepalen op welke wijze zij lering willen trekken uit deze beschreven ervaring bij het door de raad vast te stellen beleid. Ik voeg daaraan toe 'en door het college te voeren beleid'. Welke lering heeft het college hieruit getrokken?

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil aansluiten bij die laatste vraag. Ik wil eraan toevoegen dat het een goede zaak is dat wij in commissie II erover spreken. We nemen de brief niet om de situatie van deze mevrouw te bespreken, maar wel wat mis is gegaan, wat anders had gemoeten, waar wij in het beleid misschien andere uitgangspunten moeten formuleren. Deze brief wil ik graag aan de commissie voorleggen en dan eventueel kijken of de raad misschien dezelfde of mogelijk ook een heel andere reactie dan het college wil geven.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. Ik sluit me graag aan bij hetgeen mevrouw Geluk naar voren brengt.

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. De vragen komen erop neer of er voldoende inzicht is waar het gaat om deze speciale voorzieningen die moeten worden verstrekt. Je hebt een aantal reguliere verstrekkingen, waarvan een redelijk beeld bestaat wat voor desbetreffende patiënten noodzakelijk en adequaat is. Je komt zelden heel specialistische ziektegevallen tegen, waarbij wij in dit geval ook tot de ontdekking zijn gekomen dat het soms heel moeilijk is juiste en adequate voorzieningen te treffen en te ontwerpen. Mevrouw Arendse kon niet uit de voeten met een standaard elektrische rolstoel. We zijn lang bezig geweest om te komen tot het model dat voor haar het meest adequaat is. Ik denk dat de lering die we hieruit hebben getrokken is dat je in zo'n geval je eerder moet richten tot degenen die hiermee de nodige ervaring en kennis hebben. Uiteindelijk zijn we daarbij terecht gekomen. Gelukkig zijn we tot een voorziening gekomen die zo adequaat mogelijk voorziet in de behoefte waar vraag naar was.

Met betrekking tot het te voeren beleid naar de toekomst toe hebben we er lering uit getrokken dat we ons in die gevallen meteen tot de desbetreffende leverancier zullen wenden. Ik begrijp dat u mede naar aanleiding hiervan hierop in commissie II dieper wil ingaan. Ik stel voor dat we het gesprek daar voortzetten.

De heer **Sanderse**: Het is voor een groot deel fout gegaan op een stukje communicatie, op een soepele en flexibele opstelling van de gemeente. Het doet pijn dat het daarom zo lang heeft geduurd.

De **voorzitter**: De toezegging is dat hierop in de commissie wordt teruggekomen.

Met inachtneming van de toevoeging bij ingekomen stuk nr. 11 worden de ingekomen stukken in overeenstemming met de voorstellen afgehandeld.

V. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

VI. Spreekrecht

Mevrouw **Terluin**: Mijnheer de voorzitter. Ik heb gearzeld voordat ik deze week hier zou inspreken vanwege het overlijden van de koningin. Omdat zij koningin was en wilde zijn en daarnaast zo gewoon wilde zijn, heb ik gedacht dat het kan, want van deze vrouw kunnen wij heel veel leren.

Het gaat over het ziekenhuis. U ziet dat ik mijn pols heb gebroken. Ik kwam de heer Brinkman tegen in het ziekenhuis en ik heb even lekker tegen hem aangekletst, want de man stond kei- en keihard te liggen en dat pik ik niet. Ik was zo verschrikkelijk boos.

Hij kwam binnen met een delegatie, waarvan ik niet wist wie het waren. Hij heeft ook contact met mij gehad, hij had eigenlijk beter weg kunnen gaan. Ik ben ertussen gaan staan en heb gevraagd of ik even met hem kon praten en dat heb ik gedaan. Want wat daar gebeurde, was verschrikkelijk. Hij was overdonderd en vond het niet leuk dat gewoon een huisvrouw hem terecht wees. De drie mensen die bij hem waren, stonden perplex, want wat gebeurt hier. Niet omdat ik het ben, maar voor het personeel en dan zo te staan liegen. Hij heeft weinig gereageerd. Ik heb tegen hem gezegd dat we het ziekenhuis terug willen. Dat was voor hem een gepasseerd station. Ik zei, ik dacht het niet, want de gemeenten Noordoostpolder en Urk en de omliggende gemeenten, zelfs Kampen, willen graag gebruik maken van het ziekenhuis, omdat Zwolle zes uur per dag niet voor hen bereikbaar is. Dat wist hij. Ik zei, je kunt zulke dingen toch niet laten gebeuren.

Ik heb ook gezegd dat de mensen aan de overkant van de brug denken dat aan deze kant van de brug alleen maar boeren en domme mensen wonen. Hij zei dat hij dat niet had gezegd. Nee, maar wel gedacht.

Dat een huisvrouw zo tegen hem staat kletsen. Ik zei, u kunt mij een heleboel meer vertellen, mijnheer Brinkman, maar zo dom ben ik niet, dat ik denk dat hier nu nog winst wordt gemaakt. Vanaf september gaat hier alles mis, ook met het vervoer met de ambulance, het is onbehoorlijk. Zo lang je niet zelf ermee te maken hebt, kun je lekker zeggen hoe het allemaal moet, maar heb er maar eens mee te maken en dat hebben wij gehad. September, oktober en november, drie opnames en met alle drie is er vreselijk veel misgegaan. De aanrijtijd van de ambulance, vijftien minuten, laat het net dertien minuten zijn, dus het was aanvaardbaar. Maar het is niet aanvaardbaar, het is veel te laat, want de ambulance stond op de Abtsweg gestationeerd. En het was net het allerbeste personeel. We hebben een uur werk gehad om in Zwolle te komen. We konden niet op de grote weg komen, want de ambulance was niet uitgerust om die poort te openen. Zo kan ik doorgaan. Dan denk ik, verdikkeme, zo iemand zal vertellen hoe wij het in Noordoostpolder moeten doen. Hij is zelf misschien nog nooit in het ziekenhuis geweest. Ik gun het hem niet, maar laat hij mij dan niet vertellen hoe wij het moeten doen. Laat hij dan maar eens een keertje goed luisteren.

Ik heb hem bedankt dat hij me wilde aanhoren en gezegd, nou verwacht ik van u dat we de menselijke kant ook eens mogen zien. Ik heb me omgedraaid. De delegatie, achteraf hoorde ik dat die uit Den Haag kwam, heeft me sterkte en beterschap gewenst en ik ben vlug weggelopen, want ik was zo verschrikkelijk boos. Ik weet ook niet waar ze zijn gebleven.

Ik ben weer in het ziekenhuis geweest en het is heel triest wat ik moet vertellen, maar nu heeft Nel ontslag gekregen en vanaf zaterdag mag zij niet meer in het ziekenhuis komen. Ik kan me niet voorstellen dat het college dit toestaat. Onvoorstelbaar, heb ik me dan zo vergist in het college? De gesprekken die ik heb gehad, met de burgemeester, met wethouders, met mensen van de raad, ik kan me niet voorstellen dat de gemeente niet ingrijpt. Ik hoor steeds weer zeggen, we hebben geen inbreng, we moeten in gesprek blijven. De tijd van gesprekken is om en als er nu niet wat gebeurt, kunnen we het schudden en krijgen we het ziekenhuis hier nooit meer terug en dan kunnen we allemaal naar een andere gemeente gaan. Dan is het gebeurd.

We hebben misschien nog een kans. Ik ga ervoor en ik zeg, het ziekenhuis komt terug, want we moeten het ziekenhuis hier hebben en er is draagvlak voor. U denkt toch niet dat hij dat plan van Sturkenboom heeft ingezien. Als u goed heeft geluisterd, weet u dat hij dat niet heeft gedaan, want naar dat andere plan zou hij serieus kijken. Dan denk ik, dat laten wij als polderbewoners toch niet gebeuren. We laten toch ons ziekenhuis niet afpakken. Burgemeester, u bent toch het hoofd van de gemeente. En u als wethouders, u heeft zich beschikbaar gesteld en de raad om dit werk te doen. Daar is niets mis mee, maar dan mag ik als polderbewoner van u verwachten dat u zich voor 150% inzet om op 100% uit te komen, want dit is verschrikkelijk.

Eerst dokter Simonis eruit, nu Nel eruit, een klein kind eruit. Hem zie je niet, sorry dat ik het moet zeggen, maar ik vind het een lafaard, want hij laat anderen de boel opknappen. Het personeel moet de eigen collega's wantrouwen; de muren hebben oren. U hoeft me niet te geloven, maar het is waar en de mensen zijn verschrikkelijk bang en niemand durft wat te zeggen. Er lopen mensen rond in het ziekenhuis die er niets te maken hebben en het wordt aan mijnheer Brinkman overgebied. Moeten we dat dan als burgers van Emmeloord pikken, ik dacht het niet.

Burgemeester, ik ga eindigen, want ik wordt steeds bozer. Er waren eens drie mensen, iedereen, iemand en niemand. Op een dag moest een belangrijke opdracht worden uitgevoerd. Aan iedereen werd gevraagd hiervoor zorg te dragen. Iedereen dacht echter dat iemand dat wel zou doen. En hoewel zowel iedereen als iemand het wel kon uitvoeren, deed niemand het. Je zou kunnen zeggen eind goed, al goed.

Echter, toen werd iemand boos, omdat het eigenlijk de taak was van iedereen en nu had niemand het gedaan. Iedereen dacht dat iemand het had kunnen doen, maar niemand had zich gerealiseerd dat niet iedereen het wilde en aan het eind beschuldigde iedereen iemand, omdat niemand had gedaan wat iedereen had moeten doen.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Mevrouw **Terluin**: Ik wil u dit overhandigen. U mag het kopiëren, zo groot mogelijk en ik wil niet negatief zijn, maar laten wij als polderbewoners ernaar kijken dat we met elkaar de klus hebben geklaard en achter het personeel van ons ziekenhuis gaan staan.

De **voorzitter**: Als je voorzitter bent, heb je een aantal taken in de vergadering. Een van de belangrijkste is de orde in de vergadering te bewaken conform het reglement van orde zoals de raad het heeft vastgesteld. In dat reglement van orde hebben wij uitvoerig gesproken over het spreekrecht in de raad en het aanmelden voor het vragenuur. Ik constateer dat één fractie aan het eind van de middag zich heeft gemeld over hetzelfde onderwerp. Het is mijn taak het reglement van orde te bewaken, want als ik één fractie het woord geef, moet ik alle fracties het woord geven en dan drijven we weg van het geheel. Ik ben een strenge voorzitter en ik handhaaf het reglement van orde, zoals de raad het heeft vastgesteld. Dus mevrouw Geluk, ik geef u niet het woord, maar ik denk wel dat het goed is gezien de interesse op de publieke tribune in het onderwerp, en het is een ontzettend belangrijk onderwerp, dat ik wethouder Ritsema vraag kort de stand van zaken te vertellen. Het is dus geen discussiepunt maar informatie.

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. We hebben in februari jl. een uitgebreide discussie gehad over het ziekenhuis en het plan van aanpak. We hebben toen aangegeven dat wij geen vertrouwen hebben in de manier waarop uitvoering wordt gegeven aan het plan van aanpak. U weet inmiddels ook dat het college in het overleg met de Raad van Toezicht heeft aangegeven er behoefte aan te hebben om het plan van aanpak, zoals dat door de Raad van Toezicht is vastgesteld, nog eens te laten onderzoeken op de mogelijkheden en bandbreedte die erin zitten en dan met name in het licht van het feit dat het college tenminste de indruk heeft dat je op grond van het plan van aanpak, als je tot de juiste keuzen en creatieve invulling komt, een aantal win-wineffecten zou kunnen bereiken, zeker gekoppeld aan de EUR 2,4 miljoen die door de minister van VWS beschikbaar is gesteld voor het faciliteren van spoedeisende hulp.

Degene aan wie de opdracht is verstrekt, is daarmee op dit moment bezig. En wij verwachten begin april daarvan een eerste rapportage, zodat wij meer informatie hebben over de werkelijke ruimte en mogelijkheden die het plan van aanpak kan bieden om in Emmeloord weer zo snel mogelijk te komen tot de invulling die we willen, namelijk een ziekenhuis dat ook in het kader van acute zorg dát kan bieden waaraan deze regio behoefte heeft. In het overleg met de Raad van Toezicht heeft deze raad alle begrip getoond dat deze behoefte bestaat en de raad zal de gemeente de tijd en ruimte geven om dat onderzoek te doen. Er is ons alles aan gelegen om het onderste uit de kan te halen om te komen tot die ziekenhuisvoorzieningen die we in deze regio nodig hebben.

VII. Vragenuur

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat de VVD en de P.U. vragen willen stellen.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Jammer dat het ziekenhuis niet verder mag worden uitgediept, maar dat komt in de commissie.

Ik heb eigenlijk al een antwoord gekregen op mijn vraag. De vraag betrof de onrust in de gemeente Dronten rondom het verhinderen van het landbouwverkeer tijdens de spitsuren op twee wegen, de Dronterweg en de Hanzeweg. Het gerucht kwam van verschillende kanten dat ook provinciale wegen in Noordoostpolder worden genoemd om voor diezelfde maatregel in aanmerking te komen. Voordat de onrust losbrak heb ik de vraag neergelegd waar die hoort te liggen en daarop heb ik een heel positief antwoord gekregen, waaruit ik een zin citeer: "Er waren en nu zeker na alle commotie geen gedachten om het ook voor de andere wegen te gaan inzetten." Mocht het nog aan de orde komen, dan is mijn enige vraag of het college zich snel proactief hiervoor wil inzetten om dit soort narigheid niet over ons heen gestort te krijgen.

De heer **Wagemaker**: Mijnheer de Voorzitter. De P.U. vraagt zich af of het college de ontwikkelingen met betrekking tot de sluiting van de Poldertoren voor toeristen anders dan via de pers volgt.

Is het college evenals de P.U. van mening dat de Poldertoren in positieve zin bijdraagt aan het imago van Noordoostpolder? Als het antwoord ja is, dan vragen wij of het college voornemens is om die acties te ondernemen die in haar vermogen liggen om de sluiting van de Poldertoren te voorkomen dan wel ongedaan te maken.

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Mijnheer de Voorzitter. Het college is geïnformeerd via de pers, maar we hebben ook onze eigen bronnen en we volgen de ontwikkelingen met belangstelling. Wij staan natuurlijk volledig achter de bijdrage van de Poldertoren aan het positieve imago van Noordoostpolder. Het heeft één van de grootste klokkenspelen van Nederland. We kennen de beiaardierconcerten, de zomeravondconcerten. Het is een prachtige uitkijktoren, een markant punt in het centrum.

Ons is ook bekend dat er een initiatief is om de Poldertoren weer voor het publiek te gaan openen. Een eerste gesprek heeft in informerende en adviserende zin plaatsgevonden. Wij zullen doen wat in ons vermogen ligt om de Poldertoren voor publiek geopend te houden binnen de spelregels van dit huis.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb nog even gekeken naar het reglement van orde, want u was erg resoluut over hoe het spreekrecht van de burgers kan worden behandeld. In artikel 14, lid 6 staat dat als iemand het woord heeft gevoerd, de voorzitter of een lid van de raad een voorstel kan doen voor de behandeling van de inbreng van de burger. U heeft mij niet de kans gegeven om die inbreng voor te stellen. Dat had ik graag willen doen en ik vraag me af of ik dat alsnog kan doen. Ik wil graag een paar vragen aan mevrouw Terluin stellen en eventueel hierover praten.

De **voorzitter**: Ik graaf in mijn geheugen. Toen we het in het begin van deze periode hierover hadden, hadden we het met name over het insprekrecht over punten die op de agenda staan. Hoe betrek je dat bij de discussie. Zo staat het mij bij.

De heer **Roefs**: In dit boekje staat niets mis over dit specifieke punt. We hebben inderdaad wel eens eerder erover gesproken dat het ook teleurstellend is voor de burger die inspreekt, als deze na het verhaal te hebben verteld weggaat en alleen maar hoort wat het college ervan vindt, terwijl de raad wordt toegesproken. Dat is een merkwaardige situatie. Je moet minstens kunnen bedanken en vragen of je het stuk mee naar huis kunt krijgen, zodat je erover kunt nadenken.

De **voorzitter**: Volgens mij hebben we recent in het seniorenconvent hierover gesproken. En toen ging het met name over de commissievergaderingen, dat je dan de kans moet hebben betrokkenen vragen te stellen. Volgens mij hebben we dat niet uitgebreid tot raadsvergaderingen. Ik kijk de raad rond.

Er worden opmerkingen gemaakt vanuit het publiek.

De **voorzitter**: Vindt u het goed dat wij de beraadslagingen in de raad houden. U bent hier in een vergadering van de gemeenteraad gekomen. Wij vergaderen en we proberen het op een nette en correcte manier te doen. Ik begrijp best dat het een onderwerp is dat u aanspreekt, maar wij vergaderen en niet met het publiek. Dat zijn de regels en u mag verwachten dat we die regels hanteren. Ik vraag de raad hoe men hiermee wil omgaan, want ik bepaal het niet alleen. Als de raad het wil, doen we dat, maar alleen met mevrouw Terluin.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb er geen moeite mee dat op het moment dat er een inspreker is een aantal raadsleden een vraag stelt. We hebben in het seniorenconvent over insprekers gesproken, maar dat had te maken met insprekers die willen inspreken over onderwerpen waarop nog bezwaar en beroep mogelijk is. Dat is hier niet het geval, dus we hadden de tijd die we nu aan dit ordedebatje hebben besteed ook kunnen gebruiken voor het stellen van vragen.

De **voorzitter**: Als u dat wilt, vind ik dat prima. Dan vraag ik mevrouw Terluin naar voren te komen en als er dan nog vragen zijn die u aan haar wilt stellen, kan zij die beantwoorden.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Ook de VVD heeft gehoord dat nu ook mevrouw Schenk de toegang tot het ziekenhuis wordt geweigerd, alleen omdat ze gebruik heeft gemaakt van haar recht op vrije meningsuiting. Mevrouw Schenk weigerde in 1993 al de naam van Dr. Jansenziekenhuis los te laten en nu haar laatste 'foute' daad is dat ze heeft gesproken met het platform en dat zijn zaken die in

de ogen van een partij die vrijheid en democratie hoog in het vaandel heeft niet zo heel erg fout. Bent u met ons van mening dat het een goede zaak zou zijn, wanneer dit college eventueel samen met het college van Urk met de Raad van Toezicht die uiteindelijk boven de Raad van Bestuur staat over deze vormen van toegang tot het ziekenhuis weigeren spreekt, of dit past bij deze polder?

De marktwerking van het ziekenhuis gaat pas in 2005 in. Dat betekent dat de ontmanteling kan doorgaan. Hoever kan het ziekenhuis nog verder worden ontmanteld?

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Zijn dit vragen aan mevrouw Terluin of aan de wethouder?

Mevrouw **Geluk**: Dit zijn vragen aan mevrouw Terluin om te kijken hoe wij als volksvertegenwoordiger ook iets anders kunnen horen dan het verhaal dat we steeds van het college horen, rust maar, er komt een antwoord. De brief van Urk, is dat de toon die u en met u anderen prettig zou vinden? U heeft ongetwijfeld erover in de kranten gelezen. De laatste vraag bewaar ik wel tot de commissie.

Mevrouw **Terluin**: Ik sta even heel raar te kijken, want wat u me nu allemaal vraagt. Ik knip alles uit, ik heb alle kranten bewaard. U kunt alle knipsels van me krijgen. Waarom moet er nu nog over worden gesproken? Iemand die 40 jaar in het ziekenhuis heeft gewerkt en ze werkt nota bene ook nog bij de chirurgen. U heeft het toch over vrijheid van meningsuiting en dat heeft zij toch ook?

Mevrouw **Geluk**: Dat is precies wat ik u vragen wil. U verwacht van ons en van het college dat er duidelijk actie wordt gevoerd en ondernomen om de situatie van mevrouw Schenk en mevrouw Simonis op te lossen.

Mevrouw **Terluin**: Die behoren terug te komen.

Mevrouw **Geluk**: De VVD staat helemaal achter u.

De heer **Voorberg**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben blij dat we nog een vraag kunnen stellen. In het reglement staat inderdaad dat dit kan.

Ik hoorde mevrouw Terluin zeggen dat Zwolle zes uur per dag niet bereikbaar is. Wilt u dit toelichten?

Mevrouw **Terluin**: Kampen heeft dat laten uitrekenen. Zwolle is zes uur niet bereikbaar door de files. Als het een spoedgeval is, kan men in een kwartier vanuit Kampen in Emmeloord zijn.

De heer **Voorberg**: Wie heeft dat uitgezocht?

Mevrouw **Terluin**: De thuiszorg; deze wil de bevallingen graag hier doen. Het is een feitelijk gegeven.

De heer **Voorberg**: Als het goed onderbouwd is, kunnen we het gebruiken.

Mevrouw **Terluin**: Het is heel goed onderbouwd. Ik heb het papier.

De heer **Voorberg**: Dat zou ik graag van u ontvangen. Wij hebben overigens begrip voor uw hartenkreten. We hebben daarover al gesproken en we kunnen daar op dit moment niets aan toevoegen.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Mevrouw Terluin is vrij goed ingevoerd. Ik heb begrepen dat Nel Schenk in dienst is van de chirurgen. Hoe kan mijnheer Brinkman iemand die in dienst is van de chirurgen ontslaan? Ik neem aan dat het verhaal iets genuanceerder is.

Mevrouw **Terluin**: Hij ontzegt haar de toegang tot het ziekenhuis. Dat gaat zaterdag in en dan mag ze niet meer binnen. Ik begrijp niet hoe zo'n man dat kan doen.

De **voorzitter**: Anderen nog? Dank u wel.

VIII. Agendapunten

1. Exploitatieopzet en grondaankoop bedrijventerrein Ens

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

2. Verzoek van de gemeente Zeewolde om toe te treden tot de Milieusamenwerking

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

3. Vaststellen begrotingsrichtlijnen 2005

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

4. Verzoek medewerking erfvergroting Casteleijnsweg 9 te Emmeloord

De **voorzitter**: De heer Tuinenga verlaat de vergadering en neemt geen deel aan de discussie en besluitvorming aangezien hij belanghebbende is.

De heer **Bouma**: Mijnheer de Voorzitter. Het CDA vindt dit een lastige kwestie. De familie Tuinenga heeft een schuur gebouwd onder een vorig regime, wil nu een stuk uitbreiden aan die schuur en stelt dat dit altijd al was gepland, dat dit een tweede fase is. Hij stelt dat hij dit bij de eerste fase al van plan was, maar dit om hem moverende redenen niet heeft aangevraagd.

We hebben dat in de commissie van de heer Van Groningen gehoord, zijn woordvoerder. We hebben de zaak op ons laten inwerken en de fractie vindt dat verhaal geloofwaardig. We vinden het aannemelijk dat het inderdaad een al eerder beoogde tweede fase.

Helaas heeft hij dat niet gelijk met de eerste fase aangevraagd en inmiddels zitten we juridisch gezien in een heel ander vaarwater. De rechter heeft de gemeente teruggedrukt, zodat we niet op een gemakkelijke manier aan erfuitbreiding kunnen doen. Het moet gepaard gaan met een formele weg, namelijk die van een bestemmingsplanwijziging die via de provincie voert. Was het anders geweest, dan had de tweede fase kunnen worden uitgevoerd.

Pijnpunt is dat de gewenste tweede fase qua rooilijn drie meter voor de rooilijn van de woning is gepland. Inmiddels is een voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied de inspraak ingegaan en dat is niet helemaal een hard gegeven juridisch gezien, maar het is ook niet niks. We hebben daarmee een richting aangegeven, waarvan we niet zomaar kunnen afwijken. Het is dan ook logisch dat het college heeft gekeken naar de plannen die er liggen en heeft geconcludeerd dat het verzoek niet voldoet aan de plannen die we hebben voor de toekomst.

Toch is het een moeilijk geval. Ik heb in de commissie gezegd dat de familie Tuinenga tussen het hamer en het aambeeld van het beleid terecht dreigt te komen. Het CDA heeft de neiging te zoeken naar wegen om op een goede manier hieruit te komen en de familie Tuinenga op een zo maximaal mogelijke manier tegemoet te komen.

We zijn enigszins gebonden aan de plannen die we hebben. Daarvan kunnen we niet zomaar afwijken en inmiddels zijn al meerdere gevallen getoetst aan die nieuwe plannen en die hebben te horen gekregen dat men wel mag bouwen, maar dat men vijf meter achter de voorgevel van de woning moet blijven.

Dit is echter een ander geval; het is een tweede fase en het is een beetje een schemergebied. Voorop bij de oplossing die wij zoeken staat wat het CDA betreft dat we onze burgers gelijk moeten berechten. Wat we aan de één vragen, moeten we ook aan de ander vragen.

De vijfmetergrens achter de voorgevel van de woning is een heikel punt geweest in de inspraakronde. Ik heb twee inspraakbijeentkomsten bijgewoond en dit komt vaak terug. Ook de NLTO heeft ervoor gepleit om een andere grens te zoeken. Het CDA wil goed luisteren. We hebben in de inspraak steekhoudende argumenten gehoord en het lijkt ons aannemelijk dat die grens van vijf meter achter de rooilijn niet wordt gehandhaafd en dat we naar een andere grens gaan, misschien gelijk met de voorkant van de woning.

De koninklijke weg lijkt ons dat we de hele ronde afwachten. We krijgen een nieuwe discussie over het onderwerpbestemmingsplan. Dan komt de discussie waar de grens moet liggen. Wij verwachten dat dit op een ander punt komt te liggen. De koninklijke weg is dat de familie Tuinenga wacht tot dat moment, al kost dat een jaar bouwen. Het zou echter de meest fraaie weg zijn die ook recht doet aan onze andere burgers die we op dezelfde manier moeten behandelen.

We weten dat het college bereid is tot een compromis. We kunnen ons voorstellen dat het college, alhoewel het beleid anders op papier staat, haar best doet om bij de provincie te bepleiten om voor dit specifieke geval de voorgrens van de woning als grens te kunnen hanteren. We kunnen daarmee prima leven, al is de koninklijke weg wachten op de discussie over het ontwerpbestemmingsplan.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. De heer Bouma is heel genuanceerd in zijn toelichting, maar uiteindelijk maakt hij geen keuze. Ik dacht dat de raad wel iets moet besluiten.

Ik heb opgeschreven, is het willekeur of is het inspelen op een specifieke situatie. Ik gebruik het woord willekeur met opzet, omdat ik tijdens de commissievergadering iemand met het briefje willekeur richting commissieleden zag rondlopen, zo van wat hier gebeurt, kan niet.

Daarmee ben ik het niet eens. Ik denk dat dit een heel specifieke situatie is en ik ga uit van de oprechtheid van de aanvrager, dat hij echt de bedoeling heeft gehad om de loods op termijn uit te breiden met fase 2. Dat staat voor mij buiten kijf.

Ik vind het interessanter of wij nieuw beleid hebben vastgesteld. Ik kreeg vandaag een memo van het college, waarin wordt uitgelegd dat het nieuwe beleid is vastgelegd in de beleidsvisie Landelijk gebied. Dat hebben we vertaald naar het conceptbestemmingsplan en dat is in procedure gegaan en die vijf meter is ter discussie gesteld in de commissie op het moment van in procedure gaan. Ik stel vast dat meerdere fracties twijfelen aan die vijf meter en zeggen dat hiernaar nog eens goed moet worden gekeken. Ook de VVD is dat van mening. Voor ons ligt het niet vast dat dit uiteindelijk eruit komt.

Het is merkwaardig dat het college een compromisvoorstel heeft gedaan, als het zegt dat het beleid is vastgesteld, want in de beleidsvisie staat vijf meter. Dan kun je eigenlijk geen compromisvoorstel doen. Ik wil graag uitleg over hoe je dat aan elkaar kunt praten. Aan de ene kant vasthouden aan de beleidsvisie Landelijk gebied en aan de andere kant een compromis naar nul meter.

De aanvrager gaat hiermee echter niet akkoord. We moeten toch iets doen en ik ben geneigd de aanvrager het voordeel van de twijfel te geven in dit specifieke geval en de twee wethouders, Ritsema en Van Gaalen, te volgen. Zij zijn ook niet akkoord gegaan met het voorstel en ze hebben in de commissie toegelicht waarom. Ik vind dat een ondernemer die hierin zijn geld steekt een kans moet krijgen om het te realiseren.

De heer **Voorberg**: Mijnheer de Voorzitter. Wij hebben nog eens gekeken naar het bestemmingsplan dat nog niet zo lang geleden is vastgesteld. Er is een bijna soortgelijk geval, namelijk herziening Onderduikersweg 43 te Espel, juli 2003. Als ik daar naar de bouwvoorschriften kijk, zie je dat die vijftien meter rooilijn nog is gehanteerd, omdat in het bestemmingsplan de oude bepalingen van het vigerende bestemmingsplan zijn opgenomen. Dat is nog niet zo lang geleden.

Wat is nu de aanleiding voor het college om met een ander voorstel te komen en daarvan af te wijken? Dat is puur het feit dat de raadscommissie een uitspraak heeft gedaan. Het is de vraag of die unaniem is geweest en of dat de laatste uitspraak is geweest. Een raadscommissie kan wel iets uitspreken, maar de raad stelt het beleid vast. Ik vind dus ook het beroep op het feit dat de commissie een lijn heeft uitgezet onvoldoende om op basis daarvan die lijn in te voeren bij aanvragen die komen, oftewel te anticiperen. Zeker nu blijkt dat er in de commissie geen volledige overeenstemming was. Ik heb hierover een jaar geleden ook een vraag gesteld. Waarom bent u afgeweken van de bestaande rooilijnen zoals die in het bestemmingsplan staan, waarbij de categorisering van de wegen aanleiding was? Want langs polderwegen kon je vijftien meter en langs de provinciale weg was het twintig of vijftientwintig. Het hing dus van de categorie van de weg af. Het beeldkwaliteitplan was het argument, maar het is wat mij betreft niet uitgediscussieerd. Ik vind het voorbarig dat het college daarop zo sterk inzet.

Dan komt het feit dat kijkend naar wat de ondernemer in 1999 niet had kunnen weten en dat is niet dat de rooilijnen zo ingrijpend zouden veranderen. Dat wist de raad ook niet. Dus hoe had hij daarmee rekening kunnen houden? Hij heeft een investering gedaan en net als de heer Roefs kom ik tot de conclusie dat hij wat mij betreft heeft aangetoond dat hij heeft geïnvesteerd en zijn erf heeft vergroot vanuit de verwachting dat hij dat zou kunnen. Dat blijkt dan nu niet meer te kunnen op basis van een zogenaamd nieuw beleid. Wij vinden dat richting ondernemer, je hebt een desinvestering gedaan, want uitbreiding naar achteren kan ook niet. Dat is bedrijfseconomisch niet haalbaar. Dan moet je dus vanuit de positie van de ondernemer eens gaan kijken naar de gemeente, of vanuit de positie van de burger en denken, zouden wij ook zo behandeld willen worden. In redelijkheid kunnen we dat niet stellen. Wij komen hier zeker ten aanzien van dit geval tot een overgangssituatie. Daarover hebben het nog niet eens gehad, want het nieuwe bestemmingsplan moet nog worden vastgesteld.

Dan is ook de vraag, er zijn meer vergelijkbare gevallen, waarbij op basis van een binnenplanse vrijstelling een bouwvergunning is verleend. Dus dat staat er allemaal illegaal, want de bestemming is niet veranderd. Al vanaf 1982, toen het bestemmingsplan is vastgesteld en een binnenplanse vrijstelling mogelijk was, zijn talloze uitbreidingen verleend. Hoe gaat het daarmee in de toekomst? Als die mensen een keer iets willen uitbreiden, moet meteen het bestemmingsplan worden veranderd. Er wordt gezegd dat er geen geld voor is. Zo kunnen we hiermee toch niet omgaan. Hier zullen we een overgangsbeleid moeten uitzetten.

Dat is voor ons tevens reden om in deze situatie het college te vragen goed te bekijken wat we met al die gevallen gaan doen die in het verleden op die manier zijn vastgesteld en die door de burgerlijke rechter ongeldig zijn verklaard. Je zou kunnen zeggen, als het zo blijft als het is, is dat legaal beleid geweest, maar op het moment dat men gaat uitbreiden, komt men in de problemen en dat vind ik een vreemde zaak.

Wij zijn eigenlijk door deze situatie alert geworden. We dachten dat te zijn, maar nu we de toepassing zien van het beleid zoals wordt voorgesteld, vragen we ons af of we niet in een bureaucratische dwangbuis komen met een nieuw bestemmingsplan, waaraan we als inwoners van Noordoostpolder geen behoefte hebben. Ik wil ook nu al aangeven dat wij dat onderdeel bij de komende vaststelling van het bestemmingsplan heel kritisch zullen bekijken.

Dat alles samenvattend, er zitten minstens één of twee vragen in aan het college, maar we hebben in de commissie al aangegeven dat we vinden dat op basis van het bestaande beleid deze erfvergroting kan plaatsvinden. We moeten daarvoor een partiële herziening vaststellen, maar dan hebben we het ook formeel juridisch vastgelegd. Materieel willen we uitgaan van het beleid tot op heden en we ondersteunen uw voorstel niet. Wij vinden dat moet worden ingegaan op het verzoek.

Dan is toch merkwaardig dat we in het besluit zeggen dat we het niet eens zijn met het college om erfvergroting aan te gaan, maar dat zegt niets over hoe je dan het gebouw neerzet. Dat moet je in de voorschriften regelen. Je moet eerst het bestemmingsplan wijzigen om daarna een bouwvergunning te kunnen verlenen. De verdere invulling komt daarna, als er een raadsmeerderheid komt.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. In commissie III heeft de P.U. aangegeven dat wij tegen het voorstel van de meerderheid van het college zijn. Graag wil ik uitleggen waarom.

Op dit moment hebben wij als kader voor dergelijke aanvragen het bestemmingsplan Landelijk gebied. Dat bestemmingsplan is aan slijtage onderhevig en meer dan tien jaar oud. Daarom zijn we bezig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan.

In de brief van het college aan de aanvrager wordt gesproken over de behandeling van het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied in de commissie van oktober 2003. Vervolgens wordt in die brief gesteld dat de commissie heeft ingestemd met het ontwerpbestemmingsplan en dat dit in procedure is gebracht. Dat is niet juist, want het gaat toch om het voorontwerpbestemmingsplan dat door de commissie in de inspraak is gebracht? Na het vooroverleg en de inspraak moet de gemeenteraad hier in deze zaal het definitieve bestemmingsplan uiteindelijk vaststellen. Hoe dat eruit gaat zien, staat nog niet vast en dat is maar goed ook, want als je nu zou zeggen dat het toekomstig bestemmingsplan Landelijk gebied al zou zijn vastgesteld, zouden we immers de inspraak van de bevolking en van de deskundigen in de inspraakronde die nu loopt of al is afgerond volkomen negeren en dat kan niet de bedoeling zijn.

De voorgestelde vijfmeternorm is in veel gevallen een beperking ten opzichte van de huidige mogelijkheden. Kennelijk hebben we ons niet goed genoeg gerealiseerd dat deze inperking een rechtstreekse basis vormt voor planschade-eisen in het kader van artikel 49 op de WRO. In dit specifieke geval heeft het college zoekend naar een oplossing en misschien wel zoekend naar haar eigen gelijk zelfs een compromisvoorstel gedaan. Dat is niet geaccepteerd en dat lijkt ons logisch, want er was geen enkele juridische onderbouwing voor het tussenvoorstel. Graag een toelichting waarom u daarvoor heeft gekozen. Volgens ons kan en mag het college niet met een verwijzing naar het voorontwerpbestemmingsplan, dat geen enkele toetsingsstatus heeft, deze aanvraag op dit moment afwijzen. Vooral omdat we bij dat voorontwerpbestemmingsplan geen voorbereidingsbesluit hebben genomen. Dat lijkt ons een verkeerde wijze van denken. Navraag bij de afdeling RO van de provincie leerde ons dat we het volgens hun bij het rechte eind hebben. Ook voor een aantal terzakekundige, mensen die gaan over RO-zaken en -procedures, is het een heel duidelijk geval. Het huidige bestemmingsplan is maatgevend en daaraan kunnen ingezetenen hun rechten ontleen en daaraan moet de gemeente haar beleid toetsen, totdat het plan onherroepelijk is. Dat is de koninklijke weg.

Dit verzoek, dit specifieke bouwplan, dat overigens gelet op de bestaande bedrijfsbebouwing op de kavel al een historie kent, iemand zei dat het een tweede fase is, moet op zijn eigen situatie, zijn eigen merites worden beoordeeld en zou een afweging moeten krijgen, zoals ook recent in andere gevallen heeft plaatsgevonden. De heer Voorberg noemde één voorbeeld, maar we kennen er meer.

Natuurlijk is voor de uiteindelijke bouw een gedeeltelijke bestemmingsplanwijziging vereist. Uit de informatie die we in de commissie en schriftelijk hebben gekregen van de aanvrager en zijn adviseur blijkt dat ze zich dit terdege bewust zijn. Ze weten ook welk tijdpad en welke onkosten dit met zich meebrengt.

Omdat er inhoudelijk geen nieuwe informatie beschikbaar is gekomen tussen de commissievergadering en deze vergadering blijft de P.U. bij haar standpunt, dat ze het oneens is met het voorstel van de meerderheid van het college en dus voorstelt om medewerking te verlenen aan de aanvrager. We zouden haast kunnen zeggen, behandel burgers in dit soort zaken klantvriendelijk. Graag willen wij nog uitleg van de wethouder over het doel van het memo dat ons tussen commissie en raad heeft bereikt, want volgens ons heeft dat memo geen nieuwe informatie opgeleverd.

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil niet afwijken van de mening die we in de commissie hebben gegeven en dat wil zeggen dat wij het voorstel van het college steunen. De correspondentie waarop de heer Haagsma doelt, heeft mij niet tot een ander inzicht gebracht. De inspraakprocedure, waaraan wordt gerefereerd, geeft volgens mij adviezen van deskundigen en betrokkenen, die de raad en het college naast zich neer kunnen leggen. Ik vind dat geen steekhoudend argument om te zeggen dat mijn mening daardoor anders moet worden.

De heer **Voorberg**: Heeft de inspraak dan geen zin? Luisteren wij niet naar de burgers?

De heer **Van der Est**: Als er 350 inspraakreacties zijn, wil dat volgens de heer Voorberg dan zeggen dat er 350 veranderingen in het voorontwerpbestemmingsplan moeten plaatsvinden?

De heer **Voorberg**: Dat is een extreme opmerking die ik zeker niet heb bedoeld. Het ging over dit punt en over het luisteren naar reële argumenten die van de zijde van de zijde van de samenleving worden ingebracht. Zijn die voor u geen aanleiding om het eventueel te heroverwegen?

De heer **Van der Est**: Er kunnen zwaarwegende argumenten zijn om, ook al zijn er heel veel adviezen die in dezelfde richting wijzen, die naast je neer te leggen.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Mijnheer de Voorzitter. Ik denk dat het een lastige zaak is, als je op een goede manier wilt besturen, goede dingen wilt doen, uitgebreide discussies hebt gehouden over hoe waardevol ons Belvédèregebied is en hoe we dat willen houden met behoud van ontwikkelingen van bedrijven, in die discussie regelmatig over kwaliteit hebt gesproken en dat hebt proberen te leggen in de visie 2030, in de beleidsvisie landelijk gebied, vervolgens dat in juridische zin hebt neergelegd in een bestemmingsplan Landelijk gebied, wanneer je dan regelmatig mensen tegenkomt die toch binnen dat beleid, waarmee we goed voor de gemeente en voor de individuele ondernemer bezig willen zijn, iets anders willen. Dan is het iedere keer een uitdaging binnen dat beleid een creatieve oplossing te vinden die ook recht doet aan het beleid, dat ik ook van de raad heb begrepen, toen het ging over de visie 2030.

Vandaar dat het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied er ligt zoals het er ligt. De beleidsvisie die daarin is vertaald, zit daar in. Een meerderheid van de commissie heeft gezegd, ga maar eens de boer op. Daarmee heeft u iets gezegd over het beleid, waarmee we inderdaad de boer op zijn gegaan en waarmee we naar allerlei instanties zijn gegaan.

Die instanties kijken daarnaar, inhoudelijk en beoordelen dat, maar ook de belanghebbenden, de burgers beoordelen het. Zij kijken uiteraard naar het eigen belang en dat is hun goed recht. Iets anders is of wij als bestuur, als volksvertegenwoordiger die belangen allemaal honoreren. Ik denk dat daarover de discussie gaat, als we het hebben over inspraakreacties, natuurlijk nemen we die serieus en het is jammer dat het er zoveel zijn, want dat kost veel tijd, maar we nemen ze serieus.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Mag ik daarover iets zeggen? Hoe kan een wethouder die dit publiekelijk moet verdedigen zeggen dat het jammer is dat er zoveel inspraakreacties zijn?

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Jammer omdat het dit aantal is. Jammer dat het er 350 zijn, want dan zijn we er zo lang mee bezig.

De heer **Haagsma**: U had gewild dat de burgers het voor u zouden bundelen.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Nee, want dat gaan wij doen.

De heer **Haagsma**: Dan is het toch klaar. Fijn dat zoveel burgers meedenken over zo'n belangrijk onderwerp.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Dat ben ik van harte met u eens.

De heer **Wagemaker**: Toen u zei dat u het jammer vond dat het er 350 waren, meende ik dat u teleurgesteld was dat het er maar zo weinig waren.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Het zijn er 350 en dat betekent dat we ze alle 350 serieus zullen nemen en dat doen we ook, maar dat kost even tijd. Het betekent niet dat al die reacties zullen worden overgenomen, want het gaat namelijk om de inhoud van de reacties en net zoals wij lang hebben gediscussieerd over de manier waarop het beleid nu vastligt in het bestemmingsplan Landelijk gebied, zullen we ook die reacties inhoudelijk zwaar wegen om te bezien of er aanleiding kan zijn om zaken bij te stellen.

Het is inderdaad een voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied. Dat staat ook in het raadsvoorstel, mijnheer Haagsma, dus ik weet niet waar u ontwerp heeft gelezen.

De heer **Haagsma**: Ik heb het gehad over de brief die het college aan de aanvrager heeft gestuurd.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: In het raadsvoorstel staat duidelijk voorontwerpbestemmingsplan. Het is een voorontwerpbestemmingsplan.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Mag ik een vraag stellen over de manier waarop de wethouder toelicht hoe ze met het voorontwerp Landelijk gebied omgaat? De commissie heeft gezegd, u kunt op pad, met een aantal kanttekeningen en opmerkingen. In het dualisme is het anders geworden en ik ben benieuwd of het college die kanttekeningen uitlegt aan de burgers. Of wordt alleen uitgelegd wat in het boekje staat, dit verdedigt het college. Ik begin me af te vragen of de procedure wel correct is gevolgd.

De heer **Van der Est**: U wilt de notulen van de commissievergadering erbij verstrekken?

De heer **Roefs**: Als het college inderdaad op pad gaat met dit bestemmingsplan en zegt dat dit het voorontwerp is zonder op te merken dat op een aantal essentiële punten verschil van mening is, hebben we straks wel een probleem.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik denk dat u dit straks kunt controleren, als er na de inspraak en het verwerken van de reacties eventueel een gewijzigd ontwerpbestemmingsplan ligt. Dan kunt u zien wat wij met de kanttekeningen hebben gedaan.

De heer **Roefs**: Ik ben benieuwd of u met die vijf meter op pad bent gegaan. Daarover was al geen eenstemmigheid. Nu komen er inspraakreacties die hetzelfde aangeven. Ik denk dat als ik de neuzen vanavond tel, die vijf meter geheid van de baan is.

De heer **Van der Est**: Ik kan me niet herinneren dat u ook in de commissie heeft gezegd dat u wilt dat het voorontwerp in de procedure gaat met uw kanttekeningen.

De heer **Roefs**: Jazeker.

De heer **Van der Est**: Dan wil ik die notulen nog wel eens zien.

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil toch even opmerken dat ik vind dat het college zeer zorgvuldig met de procedure omgaat, dat heel uitgebreid doet, dat het niet alleen een gang is voor het college, maar ook voor de raad. De raad kan daarna ook afwegen. Wat dat betreft komt het eindoordeel nog. Natuurlijk kan het college de zienswijze van de commissie erbij voegen, maar dat is niet de raad die heeft geantwoord. De raad heeft belang bij de zorgvuldige procedure die het college volgt en de manier waarop het college dat doet, ik denk dat dit heel professioneel gebeurt. Daaruit kan de raad ook zijn voordeel halen.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil tot slot zeggen dat het hele proces nog gaande is en dat het niet gebruikelijk is om vooruit te lopen op de inhoudelijke behandeling van alle reacties naar aanleiding van één aanvraag. Iets anders is of je die aanvraag serieus neemt en hoe je daarnaar kijkt. Wij hebben daarnaar kritisch gekeken. Ik denk dat de heer Roefs terecht verwoordt dat de aanvrager destijds oprecht heeft bedoeld om nog een stuk aan te bouwen. Alleen die oprechte bedoeling hebben wij helaas nooit op papier gehad.

Ik kan wel het hele verhaal houden dat ik in de commissie heb gehouden over wijze waarop wij in het verleden omgingen met een bestemmingsplanwijziging. De heer Voorberg neemt daarin nogal een kritische houding aan en dat mag, maar ik denk dat wij in die tijd bijzonder gelukkig waren met de manier waarop wij dat deden, ook de aanvrager, want dat was namelijk bijzonder klantvriendelijk. We krijgen het als het goed is ook terug, als andere instanties de procedurewijzigingen die nu zijn voorgesteld in het bestemmingsplan Landelijk gebied willen overnemen. Daar was niets mis mee.

De heer Voorberg zegt dat we een probleem hebben, want er zijn situaties waarin de erven niet zijn gewijzigd van productiegebied in bouwgebied. Dat hebben we allemaal meegenomen op de kaart van het nieuwe bestemmingsplan en dat is allemaal gerectificeerd. Dus we zijn uitgegaan van de feitelijke situatie. Daar waar wij in het verleden bouw hebben gedaan en waar het bestemmingsplan niet is gewijzigd, omdat we dat klantvriendelijker vonden en we geen procedure hoefden te doorlopen, hebben we op de kaart van het nieuwe bestemmingsplan het bouwblok groter gemaakt, zodat als mensen op het productiegebied al een stukje erf hebben gemaakt dat nu helemaal bouwblok is. In die zin hebben we, zonder dat iemand daarvoor kosten hoefde te maken, dat rechtgetrokken. Dat gebeurt ook bij het erf van de aanvrager. Op het moment dat deze aanvraag er niet had gelegen, had hij toch straks een legale bestemmingsplanwijziging gehad voor zijn nieuwe erfgruote.

Het college houdt ook niet van willekeur, mijnheer Roefs. Toen u eindigde, dacht ik bijna dat u van willekeur houdt. Die zet een dubbeltje neer en het valt een kant op. Ik denk niet dat u dat heeft gedaan en dat hebben wij ook niet gedaan. Wij hebben daarnaar heel serieus gekeken. Hoewel wij het inderdaad niet op papier hebben, wij kunnen nergens zien dat ooit een tweede fase is bedoeld, geloven wij de heer Tuinenga natuurlijk wel, als hij zegt dat het zijn bedoeling is geweest. En dat is voor het college aanleiding geweest om te zeggen, hoewel wij voor kwaliteit van ons gebied gaan, willen we ook klantvriendelijk zijn. Het is een uitdaging binnen de beleidslijn toch te proberen oplossingen te zoeken. Dat is aanleiding geweest om te zeggen, laten we op de voorgevelrooilijn gaan. Persoonlijk zou ik naar de provincie zijn gegaan om dat onder de aandacht te brengen om in dit geval bij een nieuw bestemmingsplan te bepleiten waarom we in dit geval op een andere lijn zouden moeten gaan zitten.

Ik heb de P.U. horen zeggen dat de provincie bereid is om zich te houden aan de lijntjes in het oude bestemmingsplan. Deze week zat hier het bureauhoofd van de afdeling RO en we hebben hem gevraagd hoe de provincie hiermee omgaat. Hij heeft gezegd dat hij het zou toetsen aan het nieuwe voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied. Daarmee zeg ik niet dat u een onwaarheid verkondigt, want het kan zo zijn dat iemand die toevallig niet weet dat de top van een afdeling RO bij de provincie zich verdiept in ons nieuwe voorontwerp de telefoon aanpakt en zegt, ja hoor, aan het huidige bestemmingsplan toetsen. Dat soort dingen gebeurt hier wel eens en zal misschien ook daar wel eens gebeuren.

De heer **Haagsma**: Ter geruststelling van een ongeruste wethouder, de heer Vuuregge is hierin heel duidelijk geweest.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik ben niet ongerust. Ik heb u gezegd dat wij deze week met de heer Welling hebben gesproken, het bureauhoofd van de afdeling RO die zijn standpunt heeft gegeven.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. De heer Greiner gaat over RO.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik heb uitgelegd waarom wij bereid waren op de voorgevelrooilijn te gaan zitten. Wij hebben op 8 oktober jl. de discussie gehad in de commissie over het bestemmingsplan Landelijk gebied en pas daarna heeft het college dit behandeld en hebben wij gezegd, als het voorontwerp op deze manier de procedure ingaat, dan zullen we het beoordelen. Daarvoor had noch het college het voorontwerpbestemmingsplan vastgesteld om de procedure in te gaan, was het noch in de commissie besproken. Dat was een situatie die voor het vaststellen van het beleid plaatsvond.

De heer **Voorberg**: Dat heb ik ook al gezegd, dat dit het enige verschil is.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Maar het is wel een belangrijk verschil.

De heer **Voorberg**: Dat heb ik ook gezegd, dat is voor mij niet doorslaggevend. Dat de raadscommissie iets vindt, maar die stelt niet het beleid vast. Daarop heeft de heer Roefs ook gewezen.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: De raadscommissie is een uittreksel van de raad. Daarin zitten alle partijen. Ik mag toch ervan uitgaan dat de geluiden die daar worden afgegeven serieuze geluiden zijn die wij goed kunnen aanhoren.

De heer **Voorberg**: Het zijn wel serieuze geluiden, maar het hoeven niet de laatste geluiden te zijn, de eindopstelling van de partijen, want anders zouden we de inspraak tot een farce verklaren.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Dat klopt, dat is het nooit bij een voorontwerpbestemmingsplan, omdat we vinden dat iedereen de gelegenheid moet hebben om inspraak te geven en daarvoor zijn wettelijke procedures.

Het memo dat er nog bij is gekomen, is met name naar aanleiding van de inspraak door de woordvoerder van de heer Tuinenga, omdat hij niet refereert aan het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied, maar zegt dat op basis van het vigerend bestemmingsplan buitengebied de tweede fase kan worden gebouwd. Dat is niet zo. Als de man een bestemmingsplan had, dan had het kunnen gebeuren, want dan hoefde het bestemmingsplan niet te worden gewijzigd. Hij refereert ook aan de toekomstvisie 2030 en dat is iets anders dan het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied. Van daar dat wij, voordat iemand zou kunnen denken, wat is nu waar, dat memo ter verduidelijking erbij hebben gelegd.

Ik denk dat ik voldoende heb gezegd over de manier waarop wij het hebben gedaan en waarom wij dat voorstel hebben gedaan, juist omdat we de aanvrager serieus willen nemen.

De heer **Haagsma**: Ik heb de wethouder niet duidelijk antwoord horen geven over de juridische status. Is het huidige bestemmingsplan Landelijk gebied van kracht, moeten we daaraan ijken, of gaan we naar het toekomstige bestemmingsplan Landelijk gebied om te ijken? Daarnaast hebben meerdere partijen gevraagd en ik vind dat u daarin volstrekt duidelijk moet zijn.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Op het moment dat iedereen een bouwvergunning heeft binnen het huidige bestemmingsplan Landelijk gebied, is dat geldig. Dat is juridisch hard. Iets anders is, als je nieuw beleid hebt vastgesteld en op basis daarvan vooruitloopt op het beleid dat in hoofdlijnen vastligt in het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied. Een voorontwerpbestemmingsplan is juridisch gezien nooit keihard. Maar het is een vreemde zaak, als je al nieuw beleid hebt neergelegd en dan toch het oude beleid handhaaft.

Ik heb een aantal mensen horen zeggen dat wij iets doen waardoor wij mensen een stukje bouwplan ontnemen. Daarvoor komt wel iets terug, namelijk snellere procedures en daarop zit ook iedereen te wachten. Wij hebben geprobeerd in het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk gebied zo goed mogelijk te kijken, wat ga je veranderen en wat kun je daarvoor teruggeven. We hebben daarin heel goed een afweging gemaakt.

De heer **Haagsma**: De laatste vraag, want daarop is de wethouder ook niet ingegaan. Waarom is in dit specifieke geval geen voorbereidingsbesluit genomen? Dan is het duidelijk.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: De vraag is of dat duidelijk is. Als je een bestemmingsplan Landelijk gebied wilt actualiseren, als je daarvoor een voorbereidingsbesluit neemt, betekent dat nogal wat in de tussentijd voor iedereen die een bouwvergunning aanvraagt. We hebben dat gehad met het windmolenbeleid. Het is heel lastig, want je moet dan alle bouwvergunningen aanhouden, of je moet via de provincie bepaalde ontheffingen vragen. Dat kost nogal wat tijd en energie. Het is niet zo dat je dan alles kunt tegenhouden. Een voorbereidingsbesluit geldt voor één jaar en als dat jaar voorbij is, moet je alle bouwvergunningen die in dat jaar zijn binnengekomen, verlenen op basis van het geldende bestemmingsplan. Dat betekent dat je het allemaal gewoon moet doen. Met een nieuw bestemmingsplan moet je dan hetzelfde doen en vooruitgrijpen op het eventueel te formuleren nieuw beleid. Zolang je dat niet hebt opgeschreven, kun je dat niet. Het heeft dus heel weinig zin en het duurt nogal wat jaren voordat een bestemmingsplan Landelijk gebied in totaliteit onherroepelijk is, want er zal altijd wel iemand zijn die naar de Raad van State gaat. Dus om ieder jaar weer een voorbereidingsbesluit te nemen en ieder jaar aan het eind van die periode de liggende bouwvergunningen te bekijken of tussentijds iets te regelen met de provincie, dat heeft eigenlijk geen nut.

De **voorzitter**: We hebben normaal nu een korte schorsing, maar dat doen we nooit tussen agendapunten. De eerste ronde was vrij uitgebreid en ik kan me voorstellen dat we nu een korte stemverklaring geven en niet nog hele verhalen gaan houden. Dan wil ik het afronden, maar als de beantwoording nieuwe gezichtspunten heeft opgeleverd, iedereen weer gaat reageren, schors ik nu.

De heer **Bouma**: Mijnheer de voorzitter. Ik heb behoefte aan overleg met mijn fractie. Dus als u dat kunt combineren met de pauze, zou mij dat dierbaar zijn.

De **voorzitter**: Dat lijkt me heel verstandig. Dan schors ik nu de vergadering tot 21.20 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering.

De heer **Bouma**: Mijnheer de Voorzitter. Het CDA heeft zich beraden en is unaniem van mening dat de beleidslijn die het college volgt in algemeenheid in dit soort RO-zaken, namelijk vooruitlopen bij bestemmingsplanwijzigingen op wijzigingen die je voorstaat en die ruim bediscussieerd zijn, goed is. Zodra dit gaat over verruiming van mogelijkheden, grotere erven, horen we daarover geen wanklank. Zodra het gaat over beperkingen, wordt het moeilijker. De beleidslijn is goed, maar dit is een lastige kwestie in die zin, dat we eigenlijk in het schemergebied zitten tussen nieuw en oud beleid. Het voorontwerpbestemmingsplan is juridisch niet keihard. Er zit dus enige beleidsvrijheid in.

Je kunt twee wegen opgaan. De eerste weg heb ik in mijn eerste ronde al verwoord, maar een deel van onze fractie is van mening dat, alhoewel de beleidslijn op zich goed is, je ook kunt denken aan een overgangsbeleid. Vasthoudende aan het beleid proberen het nieuwe beleid gestalte te geven geeft enige ruimte om in het kader van het overgangsbeleid ook nog eens goed te kijken naar de specifieke situatie en tot een andere conclusie te komen.

Vijf fractieleden houden onverkort vast aan de eerste lijn die ik naar voren heb gebracht. Drie fractieleden opteren voor de lijn die ik net heb geschetst.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik denk dat het college weinig kan met de opmerking dat er enige ruimte is. Ik zou graag willen weten waarvoor die fractieleden kiezen, drie meter voor de voor-gevelrooilijn? Ik heb geen idee wat zij willen.

De heer **Bouma**: Die drie fractieleden roepen het college op mee te werken aan de voorliggende vraag van de familie Tuinenga, namelijk drie meter voor de voor-gevel van de woning.

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Mag ik de heer Bouma wat vragen? Ik hoor ineens een nieuwe term, overgangsbeleid. Hebben we overgangsbeleid vastgesteld? Is dat er?

De heer **Bouma**: Nee, er is geen overgangsbeleid. We zitten in een situatie dat een voorontwerpbestemmingsplan niet juridisch hard is. We zitten juridisch gezien een klein beetje in een overgangsgebied en daarvan zou je specifiek gebruik kunnen maken. Zodra het bestemmingsplan is vastgesteld, heb je die overgangsruimte niet.

De heer **Van der Est**: Mijn vraag is, heeft deze raad overgangsbeleid vastgesteld tussen deze twee bestemmingsplannen in?

De heer **Bouma**: Nee, maar deze drie leden van het CDA vragen daarom wel.

De heer **Van der Est**: Hoe kunnen ze dan eraan refereren?

De heer **Bouma**: Die drie fractieleden stellen voor een soort overgangsbeleid te maken overeenkomstig hetgeen de heer Voorberg naar voren heeft gebracht.

De heer **Van der Est**: Dus dat moet nu nog worden gemaakt? U refereert aan beleid dat er nog niet is.

De heer **Voorberg**: We praten over beleid, maar we hebben het over een overgangssituatie in dit concrete geval. Dan kunnen we geen beleid noemen, want we stellen het inderdaad niet als beleid vast. Dat zit ook in het bestemmingsplan zelf. Daarin zit ook altijd overgangsbeleid. Op zich is het zo meteen geregeld, maar dat hebben we nu nog niet.

De heer **Van der Est**: U loopt daarop vooruit. Ik begrijp het niet.

De heer **Bouma**: We moeten juist erover praten om te proberen dit soort moeilijke situaties te voorkomen.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb niet veel meer toe te voegen aan de discussie anders dan dat ik het jammer vind dat het zo'n technische discussie is geworden in de eerste ronde, waarin allerlei juridische kwesties aan de orde kwamen. Ik dacht dat je gewoon moet anticiperen, als dat goed is voor de burger. Dat is eigenlijk ook wat de heer Bouma zegt.

Ik tel neuzen en het intrigeert me welke drie leden van het CDA het zijn. Ik zou graag hoofdelijke stemming willen.

De heer **Bouma**: Dat kan, maar het CDA wil hierover niet geheimzinnig doen. Als u mij de namen vraagt, geef ik ze. De heren Sanderse en Van der Velde en mevrouw Droog gaan niet met het collegevoorstel mee.

De **voorzitter**: Als ik tel, is het voorstel met veertien tegen en negen vóór verworpen. Is dat een goede constatering? Dat betekent dat een meerderheid van de raad het college oproept om de aanvraag van de heer Tuinenga met een bestemmingsplan door te voeren, zodat dit plan kan worden uitgevoerd. Dan is aldus besloten.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. U heeft de tweede ronde niet afgemaakt. Is het mogelijk dat ik er nog twee zinnen aan wijd?

De **voorzitter**: Voegt het iets toe aan het besluit?

De heer **Haagsma**: Het is heel snel gegaan en ik denk dat het nodig is dat de raad zich realiseert dat we onze PR in dit soort zaken goed in de gaten moeten houden, want we hebben veel grond nodig op allerlei plekken en dan moet je de mentaliteit van de mensen positief zien te stemmen.

De **voorzitter**: U haalt er nu iets bij dat ik niet kan volgen.

De heer **Haagsma**: Ik wil het wel uitleggen, maar dan gaat het alleen maar langer duren.

De **voorzitter**: U was helder. U heeft gezegd tegen het collegevoorstel te zijn. U heeft helemaal geen spreekrecht meer nodig. Een aantal fracties heeft een voorbehoud gemaakt en die krijgen eerst het woord. Die hebben gesproken. U heeft toegelicht waarom u tegen het voorstel bent. Een meerderheid van de raad heeft die argumenten gevolgd. We hebben besloten dat het veertien-negen is die het voorstel van het college niet delen. Wat voegt het nu nog toe aan een exegese om het uit te voeren? We zitten hier om besluiten te nemen. Dat is gebeurd. Een goede discussie, afwegingen gemaakt. Wat voegt het toe, nu het besluit is genomen?

De heer **Haagsma**: Ik denk dat het heel belangrijk is dat we ons realiseren dat we op een positieve manier met onze burgers meedenken in allerlei zaken.

De heer **Van der Est**: Maar dat is toch niet alleen bij dit punt, mijnheer Haagsma? Het voegt dus niets toe.

De heer **Haagsma**: U heeft mijn laatste woorden niet gehoord en u reageert al, in allerlei zaken.

De heer **Van der Est**: Dat zei u de eerste keer niet, mijnheer Haagsma.

De heer **Haagsma**: U bent er dwars doorheen gegaan, want dat was mijn zin. Dat zal uit het bandje blijken straks.

De **voorzitter**: Het is een concrete vraag die concreet voorlag. Daarover hebben we een gedetailleerde discussie gehad. Het is besloten. Uw uitspraak is helder en het college probeert dat uit te voeren met alle procedures die erbij horen, want het ligt niet alleen op onze helft. We hebben ook andere instanties nodig die het mogelijk moeten maken. Het college zal het besluit zoals de raad dat in meerderheid heeft genomen uitvoeren.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpt de gemeenteraad het voorstel, met de aantekening dat de fractie van PvdA/GroenLinks en vijf leden van het CDA vóór het voorstel hebben gestemd.

5. Invoering Wet werk en bijstand

De **voorzitter**: Er zijn vragen gesteld door de PvdA/GroenLinks, de P.U. en het CDA, waarop nog antwoorden komen. Ik heb begrepen dat D66, de VVD en de ChristenUnie/SGP instemmen met het voorstel.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Het advies van de commissie is niet juist geconcludeerd, want de VVD heeft duidelijk aangegeven het met enkele punten niet eens te zijn, wel met het totaal. We zullen absoluut meegaan met het college, maar we waren het oneens met onderdelen.

De heer **Wassink**: Daarbij sluit ik me aan.

De **voorzitter**: Dan krijgt u ook het woord.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. Vanavond is aan de orde de Wet werk en bijstand. De Wet werk en bijstand betekent een verregaande decentralisering met een vergroting van de gemeentelijke verantwoordelijkheid en overheveling van het risico van rijk naar gemeenten. Jammer genoeg heeft het rijk niet het benodigde budget erbij geleverd, maar van de gelegenheid gebruik gemaakt om nog eens extra bezuinigingen door te voeren.

Het sociale klimaat in Nederland is guur, koud en onaangenaam. Begrippen als solidariteit en mededogen zijn ingeruild voor zelfverantwoordelijkheid en zelfverrijking. Gezien de verantwoordelijkheid die bij de gemeenten is komen te liggen heeft de PvdA/GroenLinks in de raadsvergadering van 12 november 2003 een stevig pleidooi gehouden om te komen met een gedegen beleidsvisie voor de Wet werk en bijstand en armoedebestrijding. De nu voor ons liggende kadernotitie is daarvan het resultaat. De wethouder en de afdeling Sociale zaken hebben er de afgelopen maanden hard aan gewerkt, waarvoor onze dank.

De Wet werk en bijstand; de doelstelling van de wet is goed, meer werk en minder regels. Was de uitvoering ook maar zo duidelijk. Meer werk, was het maar waar. De werkloosheid loopt sterk op, met name de jeugdwerkloosheid. Zie ook de recente publicaties van het CPB en het CWI. De PvdA/GroenLinks vraagt zich af of de wethouder een visie heeft op de bemiddeling van de jeugdwerklozen. De PvdA/GroenLinks roept het college op hier een speerpunt van beleid van te maken. Niet met je achttiende achter de geraniums, maar binnen een halfjaar aan het werk. De fractie pleit voor een goede samenwerking met de onderwijsorganisaties en het bedrijfsleven. Dat is hier van groot belang in verband met het vormgeven van stageplaatsen en jeugdbanen. De fractie hecht grote waarde aan voldoende scholing en karaktervorming voor wie dat nodig heeft.

Niet zonder startkwalificatie van school. Uitkeringsgerechtigden moeten met behulp van scholing in staat worden gesteld een dusdanige opleiding te kunnen volgen, zodat men in staat zal zijn zelf weer in het levensonderhoud te voorzien.

In de commissie is de laatste maanden volop aandacht geweest voor de voor ons liggende kadernotitie. Zoals de notitie er nu ligt, is de fractie het in grote lijnen eens met het college. Toch nog enkele opmerkingen. Deze betreffen de ID-banen.

Op blz. 17 van de keuzenotitie staat vermeld dat de raad nog zal worden geïnformeerd omtrent de gang van zaken rondom het regulier maken van de ID-banen. Wanneer kunnen we deze informatie verwachten?

Ook een punt van zorg is, is dat er ID-banen zijn in deze gemeente, waarvan de salarissen door de RTO nog steeds niet zijn ingevoerd, waardoor deze mensen nog steeds voorschotten ontvangen en daardoor in ernstige financiële problemen dreigen te raken. Ik weet niet of dit bij het college bekend is. Zo ja, probeer hier dan iets aan te doen, voor zover u daarin bent gemachtigd.

Bijzondere bijstand, de PvdA/GroenLinks heeft in de commissie een voorbehoud gemaakt in verband met financiële vragen die op dat moment nog onbeantwoord waren. Het betreft niet meer alle vragen, ik kom hierop terug. Onze redenering is namelijk een andere dan die van het college. Als we spreken van passende, sociale ondersteuning, een prima passage overigens, horen daarbij passende instrumenten en maatregelen. Wij hebben dat instrumentarium en die maatregelen in dit kader vastgesteld.

Dan kijken we naar het budget. Ons inziens kijk je dan naar het budget dat de gemeente ontvangt ten behoeve van de bijzondere bijstand. Daar zit hem nou net de kneep. Wij kennen dat budget niet, het college ook niet, zoals uit de aanvullende informatie is vernomen.

Het budget bijzondere bijstand zit namelijk versleuteld in het gemeentefonds en niemand kan inzicht verschaffen in de hoogte van het budget bijzondere bijstand. De raad stelt de kaders. Dat is voor wat betreft de Wet werk en bijstand aardig gelukt, op één kader na, de financiën. De wethouder stelt dat dit de begroting 2004 is. Echter, toen waren de financiële gegevens onvoldoende bekend. Er is in de commissie duidelijk naar voren gebracht dat een en ander weer ter sprake kwam bij de behandeling van de Wet werk en bijstand. Niets is minder waar. Er wordt niet naar het budget gekeken maar naar de begroting 2004. Dat zijn ons inziens twee heel verschillende kaders. College, hoe moeten wij als raadsleden gebruik maken van het budgetrecht, als niet kan worden achterhaald hoe hoog dit budget is?

Nu en de toekomst; op de valreep krijgen we een A4'tje met tekstuele wijzigingen voor wat betreft de keuzenotitie. Bij de budgetten op blz. 37 van deze notitie wordt genoemd, komt nog bij het budget bijzondere bijstand de 65+, ruim EUR 37.000,00, zoals genoemd in de begroting 2004. Wat dat betreft lijkt het budget bijzondere bijstand mede gezien de eenmalige rijkstoevoeging van ruim EUR 156.000,00 nu voldoende, met de nadruk op nu. Want, en daarover maken wij ons zorgen, hebben we in de toekomst wel genoeg geld voor de collectieve ziektekostenverzekering en de instroom van de ID-banen?

Uit de stukken blijkt dat we in oktober 2004 het beleidsverslag 2003 en het beleidsplan 2005 krijgen aangeboden. De PvdA/GroenLinks gaat ervan uit dat in dit beleidsplan een duidelijke integrale visie van het college zal worden verwoord met betrekking tot de Wet werk en bijstand. Werkgelegenheid, armoedebeleid, minimabeleid en schuldhulpverlening.

De zin, van de lokale overheid in Noordoostpolder mag echter ook een passende sociale ondersteuning worden verwacht, doet een beroep op het college om dat wat in deze zin wordt beloofd ook waar te maken.

De heer **Sanderse**: Mijnheer de Voorzitter. De nieuwe Wet werk en bijstand vervangt de bijstandswet en heeft grote gevolgen voor de gemeente. De financiële risico's die eerst door de landelijke overheid waren afgedekt, komen nu voor een groot deel op ons bordje terecht. Bovendien wordt in de nieuwe wet uitgegaan van het principe werk voor inkomen. Een nieuwe uitgangspositie, waarmee het CDA van harte instemt. Ook het instrument van het Work first project, waarbij iemand die zich aanmeldt bij de gemeente, omdat hij werkloos is geworden, direct aan het werk kan heeft onze instemming.

Helaas moet er op het budget van Sociale zaken flink worden bezuinigd, EUR 430.000,00. Een enorme operatie, waarbij we in de afgelopen commissievergaderingen voor moeilijke keuzen kwamen te staan. Met name het participatiefonds, de witgoedregeling konden helaas niet worden ontzien. Toch vindt het CDA dat keuzen zijn gemaakt die verantwoord zijn en weloverwogen. Het nieuwe beleid van de afdeling Sociale zaken is gebaseerd op maatwerk. Kijken hoe je in individuele gevallen ondersteuning kunt bieden, waardoor mensen die het echt nodig hebben kunnen worden geholpen. Ondersteuning voor het gezinsbudget, maar ook hoe je sociale uitsluiting kunt voorkomen en maatschappelijke deelname kunt bevorderen.

Het doet ons goed dat de Cliëntenraad op het overgrote deel van de keuzen die zijn gemaakt positief heeft gereageerd. Wij zijn daar blij mee, want we weten dat zij deze zaken zeer kritisch beoordelen.

Het CDA heeft ook zorg om de chronisch zieken in onze samenleving. Dit is een groep mensen die het al moeilijk heeft en we moeten erop toezien dat deze groep zo veel mogelijk wordt ontzien.

De reïntegratie is een belangrijke voorwaarde om mensen die geen werk meer hebben weer aan het werk te helpen. Via het werkdeel kunnen mensen aan scholing doen, een vakopleiding in bedrijven volgen, begeleid werken of het arbeidsritme worden bijgebracht. Wij vinden dit wezenlijke instrumenten die goed moeten worden ingezet, zodat ze optimaal rendement opleveren.

De wethouder heeft in een vorige commissievergadering gezegd dat wordt gekeken naar de mogelijkheid een collectieve ziektekostenverzekering in te voeren. Een belangrijke zaak en ik zou hem willen vragen hoe het daarmee staat.

Als laatste item wil ik de premieverstrekking aan de orde stellen. Wij zijn daarvan geen voorstander, omdat je rechtsongelijkheid creëert ten opzichte van groepen die niet kunnen werken, bijvoorbeeld de chronisch zieken. Het is toch fantastisch om werk te hebben, sociaal en maatschappelijk volledig te kunnen meedoen? Dat is toch voldoende premie? Je krijgt er toch voor betaald? Graag de reactie van de wethouder.

De heer **Vercraeije**: Mijnheer de Voorzitter. We hebben een voorbehoud gemaakt op het punt scholing, vrijheid van arbeid en sollicitatieplicht. Ik wil een verklaring afleggen over de terughoudendheid van de P.U. over het niet verlenen van vrijstelling voor de sollicitatieplicht gedurende scholing en/of sociale activering.

De P.U. streeft ernaar zoveel mogelijk mensen te laten instromen in het arbeidsproces. Zij vindt ook dat het volgen van goede scholing of deelname aan sociale activering belangrijke bijdragen zijn in de uitstroom uit de uitkeringspositie. Het in de keuzenotitie voorgestelde advies uit hoofdstuk 1, punt 1.2.4, geen tijdelijke ontheffing arbeidsplicht bij deelname aan noodzakelijke scholing of sociale activering, klinkt wel erg definitief en ongenueanceerd. Dit vinden wij geen goede zaak. Iemand die de moeite neemt om middels scholing zijn positie op de arbeidsmarkt probeert te verbeteren kan zich beter op die studie richten, als hij tijdelijk van de sollicitatieplicht wordt ontheven. Middels goed toetsen door de onderwijsinstelling op voortgang kunnen we de klant verantwoord blijven volgen. Bij navraag op de afdeling Sociale zaken omtrent vrijstelling van arbeidsplicht is nader uitleg gegeven over die ontheffing sollicitatieplicht. Nuances in de regeling zijn wel mogelijk. Er wordt volgens artikel 9, lid 2 van de huidige Wet werk en bijstand door het college in individuele gevallen wel tijdelijk ontheffing verleend van die arbeidsplicht. Dit kan in de toekomst mogelijk blijven. In uitzonderingsgevallen kan volgens het principe maatwerk worden afgeweken van het keuzevoorstel zoals genoemd in de notitie.

Hiermee is voldoende duidelijkheid en tevredenheid ontstaan voor de P.U. Wij gaan daarom akkoord met het voorgenomen besluit.

De heer **Wassink**: Mijnheer de Voorzitter. De totstandkoming van de kaderstellende notitie Invoering Wet werk en bijstand is wat ons betreft een goed voorbeeld van hoe het moet. Wij zijn van heldere en goed leesbare informatie voorzien en er is duidelijk aangegeven waar keuzen moeten worden gemaakt en wat de consequenties daarvan zouden zijn. De commissie is goed bij de materie betrokken en heeft het gevoel gekregen dat het document een door de commissie en raad samengesteld kaderstellend document is en niet een door het college voorgeprogrammeerde notitie. Wij hebben hierbij een goed gevoel.

Bij een belangrijk onderwerp als dit willen we graag nog drie zaken voor het voetlicht halen. Als eerste de alleenstaande ouders met jonge kinderen. Wij zijn bijzonder verheugd dat de meerderheid van de raad achter het voorstel van de ChristenUnie/SGP staat om alleenstaande ouders met jonge kinderen de mogelijkheid te bieden ontheffing te vragen voor de sollicitatieplicht. Onze fractie is wel van mening dat uitkeringsgerechtigden in de bijstand zo snel mogelijk weer aan het werk moeten, de bijstand is immers een springplank, maar dat geldt niet voor de alleenstaande moeders met jonge kinderen. Deze groep mensen moet niet de arbeidsmarkt worden opgejaagd, maar verdient de mogelijkheid om zelf kinderen te kunnen opvoeden. De ChristenUnie/SGP ziet de opvoeding en verzorging van de kinderen als een belangrijke, van God gegeven taak en verantwoordelijkheid, die primair bij de ouder of ouders berust. Zeker voor deze categorie kinderen die al in zo'n kwetsbare positie leeft omdat slechts één ouder de opvoeding moet vormgeven. Het opleggen van de arbeidsplicht doet ons inziens daarom tekort aan die verantwoordelijkheid, in ieder geval aan de keuzevrijheid die ouders hebben om te bepalen of ze zelf hun kind of kinderen thuis willen verzorgen. Wij voelen ons dan ook gesteund door de Cliëntenraad en ik citeer uit hun reactie: "Het is voor een alleenstaande moeder een bijna onmogelijke opgave om ook nog te werken naast de opvoeding van jonge kinderen. De opmerking dat men dan jaren uit het arbeidsproces is, gaat alleen op als je stelt dat het huishouden voeren en kinderen verzorgen geen beroep is." De leuze werk gaat boven inkomen wordt door ons voor deze categorie aangevuld met, maar zorg gaat boven werk. Nogmaals, het doet ons goed dat deze mening door de meerderheid van de raad wordt gedeeld.

Algemeen geaccepteerde arbeid, op zichzelf zijn wij het eens met de wijziging van het spreken over algemeen geaccepteerde arbeid naar het striktere begrip passende arbeid. Het mag niet zo zijn dat men te gemakkelijk aangeboden werk weigert. Deze benadering biedt gemeenten een handvat om een actief uitstroombesleid vorm te geven. Er is echter wel een keerzijde aan de striktere toepassing van het te aanvaarden werk. Dan hebben we het over diegenen die arbeid krijgen aangeboden, waarbij de aard van de arbeid principiële conflicteert met zijn of haar godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging. Naar de mening van de ChristenUnie/SGP zouden deze belanghebbenden dat aangeboden werk niet behoeven te aanvaarden. Maatwerk houdt volgens ons overigens ook in dat zo iemand dit type werk al helemaal niet krijgt aangeboden, want de klantmanager kent zijn cliënt toch? Een mogelijkheid om dat te bewerkstelligen is in onze ogen het voorleggen van verschillende keuzen in het aanbod. Behalve het voorkomen van de genoemde negatieve kanten speelt nadrukkelijk dat iemand veel gemotiveerder is, wanneer hij of zij invloed kan uitoefenen op de aard van het werk. Het doel is toch dat het werk op langere termijn oplevert en niet dat iemand zich binnen korte tijd weer bij Sociale zaken meldt. Dat kan ons inziens met een keuzemogelijkheid worden bewerkstelligd.

Arbeidsvrijgestelden, bij het nog eens doornemen van de stukken viel ons één aspect op dat we opnieuw naar voren willen brengen. Het verbaast ons dat het, hoewel het meerdere keren in de commissie is aangegeven en breed werd gesteund, maar zo'n geringe plaats heeft gekregen in deze nota.

Wij zijn van mening dat een duidelijke plaats moet worden ingeruimd voor mensen die vanwege hun problematiek van arbeid vrijgesteld casu quo niet plaatsbaar zijn. Het kan niet zo zijn dat zij steeds opnieuw moeten worden gekeurd en daarmee in onzekerheid verkeren. Voor deze groep mensen moet de druk eraf worden gehaald en zij moeten een duidelijker plaats krijgen op of bij de reïntegratieladder. Wij verwachten van de wethouder de toezegging dat hij hiernaar nog eens heel zorgvuldig kijkt.

Nu we het toch over die reïntegratieladder hebben, wij komen terug van onze voorlopige stellingname in de commissie over de stimuleringsubsidies tijdens en na het doorlopen van de reïntegratieladder. Wij willen hierin het voorstel van de wethouder volgen.

De ChristenUnie/SGP is over het geheel genomen tevreden over de nota en stemt dus ermee in.

Wij hebben enkele opeenvolgende documenten becommentarieerd in de commissie en daar weer stukken achteraan gekregen. Wij zouden graag een integraal document ontvangen.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de voorzitter. Een lastige materie en een zeer ingrijpende wetswijziging, zowel voor de betrokkenen als voor het ambtelijk apparaat en voor ons in de voorbereidingen in de commissie die buitengewoon terdege en compleet zijn gedaan. We hebben heldere keuzen willen en moeten maken die soms pijnlijk zijn, maar ook altijd duidelijk moeten zijn. Daaraan hebben we hard gewerkt.

Dat is alleen mogelijk door zo dicht mogelijk bij de tekst van de wet te blijven. De gemeente is nu aan zet om het aantal mensen met een uitkering drastisch te verlagen en daarin zullen we zelf onze bezuinigingen moeten creëren. De warmte van betaald werk zal boven de kilte van een uitkering moeten komen. Dat werk moet dan wel lonend zijn. Daarom moet de armoedeval worden bestreden. Streng maar rechtvaardig hebben we keuzen gemaakt. We hebben de mensen daarmee ook hun eigen verantwoordelijkheid teruggegeven, zowel ten aanzien van het vinden van betaald werk als ten aanzien van de invulling van de dag, wanneer betaald werk niet meer mogelijk is. Als het eerste (nog) niet lukt, is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om hulp te bieden. Lukt het betaald werk helemaal niet, dan geldt ook nog steeds voor wat hoort wat. Wil iemand niet werken of maakt hij eigen keuzen, prima, maar dan niet op kosten van de samenleving. Kan iemand niet of niet meer werken, dan moeten we daarin ook eerlijk zijn, geen schijnvertoning met cursussen of leningen die alleen valse hoop en een hoop ellende kunnen geven. De langdurigheidstoeslag zorgt voor een zelf te besteden extra inkomen voor juist de meest kwetsbare groep die het hard nodig zal hebben.

Willen we het werk boven inkomen werkelijk inhoud geven, dan zullen we meer aandacht moeten geven aan het aantrekken van werk. We krijgen op dit moment teveel negatieve signalen door de economische recessie en doordat bedrijven vertrekken uit dit gebied of zich niet hier vestigen. Meer aandacht dus voor het aantrekken van werk. Maar er is nog wel een heleboel werk. Als we kijken naar de grote groepen mensen, ook van buiten de Europese Unie, die ook in dit gebied nog werk vinden en er komen er steeds meer, dan is daar toch mogelijk een kans. Work first kan mogelijk worden uitgebreid. Waarom niet met meerdere uitzendbureaus, iedereen heeft zo zijn eigen netwerken en bedrijven, waarmee ze contacten hebben. De samenwerking met CWI, de gemeente, de uitzendbureaus en andere reïntegratiebureaus moet optimaal zijn.

In de commissie is al uitgebreid gesproken over deze materie. We zullen proberen zo min mogelijk te herhalen. De VVD heeft met vrijwel alle punten ingestemd, maar met een paar niet en dat vinden we niet helemaal terug in het raadsvoorstel. Het ging daarbij in de keuzennota om de beslispunten uit hoofdstuk 1.6 waar het gaat om de eigen keuze. Eigen keus is immers eigen verantwoordelijkheid. Niet kunnen, daarmee houden we rekening. Niet willen, voor eigen rekening. Maatwerk boven alles en via dat maatwerk kunnen we ermee rekening houden, als andere prioriteiten moeten worden gesteld. Maar niet bij voorbaat die vrijbrief.

Bij punt 2.4 hebben we gevraagd vooral geen vrijstaatje te krijgen van mensen met agressief gedrag. In die tijd stonden de kranten vol van mensen die door agressief gedrag geen belasting betalen. Dat soort situaties willen we hier zeker niet krijgen.

Geen sociale activering als vervanging van betaald werk. Dat is geen taak van de gemeente. We kunnen die mogelijkheid wel geven, als er geen werk is, maar op zich is het geen kerntaak.

Een meerderheid in de commissie was ervoor geen premies toe te delen aan degenen die de hele trits hebben doorlopen, omdat het oneerlijk is. Immers die al zijn hele leven al heeft gewerkt, krijgt daarvoor ook geen premie van de gemeente. Van het CDA heb ik nog geen duidelijk standpunt gehoord. Tijdens de commissie draaide die heel soepeltjes om van de ene mening naar de andere, maar we zullen het straks horen.

De heer **Sanderse**: Dan heeft u niet goed geluisterd, mevrouw Geluk. We hebben de wethouder het voordeel van de twijfel gegeven en als u net goed heeft geluisterd, willen we dat nog eens goed horen, voordat we daarmee instemmen.

Mevrouw **Geluk**: U zou het in uw fractie bespreken en met een mening komen. Dat is kennelijk nog steeds niet gebeurd.

De kadernota mist nog wel enige concrete, meetbare doelen die ten dele wel zijn genoemd in de keuzenota, maar nog te weinig concreet zijn, vooral ook om later te zien of de juiste keuzen zijn gemaakt en de juiste kaders zijn gesteld. Dat is ook een kreet aan onszelf, dat we dat concreter en duidelijker moeten doen, ook om te kunnen controleren.

In het voorstel staat dat de meerderheid het met het voorstel eens is. De VVD had op onderdelen ook bezwaren. Maar in het onderdeel onderbouwing van de keuze voor het voornoemde besluit, het is in de commissie ook gezegd, staat dat de raad instemt met de voorgestelde keuzen zoals samengevat in de hoofdstukken. Op onderdelen zijn fracties het niet helemaal ermee eens, maar met het overgrote deel wel. Misschien kan het iets worden gewijzigd.

Rest nog dat we bijzonder graag op de hoogte worden gesteld van de uitvoering en uitwerking van de door ons samen met de mensen van het apparaat gemaakte keuzen en dan met name wat betreft de aandacht voor de meest kwetsbare groepen, de chronisch zieken en de gehandicapten, de oudere alleenstaande vrouwen, alleenstaande ouders en ook de jongeren, hoe de gemaakte afspraken op hen uitwerken. Want ook de uitvoering ten aanzien van handhaving door het ambtelijk apparaat willen we graag meten en naast de beslissingen leggen. Maar we gaan in grote lijnen akkoord met het voorstel met uitzondering van die paar kleine puntjes.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil de dankwoorden nu alvast incasseren, voordat ze worden teruggetrokken en ik zal ze overbrengen aan de afdeling.

De PvdA/GroenLinks snijdt een punt aan dat ook een van de zorgpunten van het college is en dat is het werk ten tijde van veranderingen. Een aantal keren is genoemd of het werk niet kan worden uitgebreid. Natuurlijk kan dat worden uitgebreid, alleen daarmee moeten we ervaring opdoen. Ook binnen de afdeling zijn we met meerdere plannen bezig. Er is gevraagd wat we aan jeugdwerkloosheid doen. Het zal bekend zijn dat landelijk een taskforce jeugdwerkloosheid bestaat, waarover afgelopen week publiciteit is geweest. De voorzitter stelde dat we mensen tegenkomen die in feite al op hun achttiende met pensioen zijn gegaan en dat moeten we niet willen. Ook ik wil dat niet en de gemeente ook niet. Dat legt ook een verplichting op om met name met de jeugdwerkloosheid te beginnen, want daar ligt de crux voor de toekomst. Als dat vandaag niet goed wordt aangepakt, hebben we over een aantal jaren problemen en we hebben de arbeidskrachten over een aantal jaren echt nodig.

Binnen de afdeling zijn we bezig met een combinatie Sociale zaken en Economische zaken. We hebben overleg ook met het bedrijfsleven om toch te beginnen met werkloosheid van met name de groep die niet gekwalificeerd is en een extra achterstand heeft bij het betreden van de arbeidsmarkt. Dit zijn in het algemeen mensen die best een hoop capaciteiten hebben, alleen op dat moment onvoldoende gemotiveerd zijn om scholing af te maken. En dat is een groep die wij moeten opvangen, want binnen het bedrijfsleven is best behoefte aan jonge mensen. Ik kom in het bedrijfsleven ook positieve geluiden tegen dat ze zo iemand willen begeleiden en dan kunnen wij vanuit Sociale zaken ook een aantal zaken doen. Het college is bezig daaraan vorm te geven, maar het is een weg van geleidelijkheid en overleg om mensen of het bedrijfsleven te motiveren dat er ook in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen daar een belangrijke taak ligt. Dit kunt u echter niet even op een namiddag regelen. Dat is in goede gesprekken motiveren en wijzen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Mevrouw Geluk noemt buitenlandse werknemers. Ik heb de afgelopen week in een bijeenkomst met ondernemers gezegd, denk daarover ook een keer goed na. Individuele ondernemers kunnen denken dat dit goedkoper en gemakkelijker is, maar de mensen die als klant zijn ingeschreven bij Sociale zaken, het CWI of UWV moeten we samen ook betalen. Dus collectief kon het wel eens een dure zaak zijn en dat is ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ik wil samen met het college eraan trekken om daaraan vorm te geven. Wij moeten oppassen dat het bij de jeugd niet mis gaat.

Dan de ID-banen, wanneer informatie. Ik denk dat dit in mei mogelijk moet zijn, want er is met RTO een formule gevonden, maar dit is nog niet helemaal afgerond en er is nog overleg met het ministerie, maar ik kan u toezeggen dat we daarmee in mei komen.

De voorschotten, dat is mij niet bekend, maar ik denk dat hier een paar zaken door elkaar lopen. Het college heeft aangekondigd dat de ID-banen voor 2004 kunnen doorlopen. In afwachting van de definitieve regeling met RTO betaalt de gemeente voorschotten aan RTO die vervolgens dat weer kunnen uitbetalen. Voor zover als ik weet, maar dat durf ik niet voor 100% zeker te zeggen, worden de lonen normaal uitbetaald, maar de gemeente betaalt voorschotten. Ik zie de heer Bakker knikken.

De heer **Bakker**: Ik heb toevallig een van de mensen gesproken en die sprak me daarop aan. Ze zei, we krijgen nu voorschotten en voor sommige mensen is dat een probleem, omdat ze het met het beperkte inkomen dat een ID-baan oplevert al moeilijk hadden en nu moeten ze met nog minder toe en twee tot drie maanden is voor deze mensen echt een probleem.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Het was mij niet bekend, maar nu wel en daarnaar zullen we kijken, want daarvoor is begrip. Je moet secuur omgaan met een verandering van een regeling. We komen hierop terug.

Het budget bijzondere bijstand is lastig. Het is in het gemeentefonds en dan moet je vele jaren teruggaan met brieven van het ministerie met daarin budgetten. Dat is verschrikkelijk moeilijk te achterhalen, maar we hebben in de loop der jaren als gemeente wel een beleid gehad wat wij voor de bijzondere bijstand overhebben. En dat is ook de basis geweest om op verder te werken. Of het echt relevant is om precies te weten welk budget er is? Er is historisch wel een budget in het gemeentefonds gegaan, maar daarop hebben we al vele jaren doorgewerkt. Het is wel bekend, dat als er EUR 80 miljoen beschikbaar komt voor de bijzondere bijstand, op dat moment wel kan worden berekend wat dat ongeveer betekent voor de gemeente Noordoostpolder. Dan komen we toch op de begroting 2004 die wij in november hebben vastgesteld. Dat is wel de maat, want we hebben in november afspraken gemaakt over de budgetten voor het komende jaar.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. Ik begrijp wel dat het lastig is om dat te achterhalen en dan moet je inderdaad een eind terug in de tijd, naar de nieuwe Algemene bijstandwet in 1996 die destijds door de raad is aangenomen en waarvoor de nieuwe Wet werk en bijstand in de plaats komt. Toen was er een hype, natuurlijk als het college via allerlei kanalen geld binnenkrijgt, kun je daarop een variant loslaten. Ik denk dat we dan een beetje in de goede richting praten. Ik denk dat je een minimale variant erop kunt loslaten, een maximale of een nog sterkere variant. Wat je maar wilt uitgeven. We zitten nu in een andere tijd. De raad heeft nu een budgetrecht en daarom willen we weten wat er exact is. Dan kun je werkelijk keuzen maken. Nu is het zo, het geld is op en de collectieve ziektekostenverzekering, waarover ik al vanaf november spreek, is misschien niet meer mogelijk.

Mevrouw **Geluk**: Is het de bedoeling van PvdA/GroenLinks om het budget te maximaliseren?

De heer **Nijdam**: Het budget mag helemaal niet worden gemaximaliseerd. Het budget moet worden aangepast aan de vraag die er komt vanuit de samenleving.

Wethouder de heer **Van Meijel**: De heer Nijdam heeft gelijk dat je een maximaal en een minimaal budget kunt doen. Alleen het college denkt dat dit niet echt relevante informatie is, want het is een doorlopende zaak. In de begroting stellen we budgetten vast die beschikbaar zijn voor de afdeling Sociale zaken en wij stellen niet direct een maximum budget, want u moet zich realiseren dat het allemaal open einden zijn en we zeggen niet in september, november of december, sorry ons budget is op, u moet maar wachten tot januari. Dat moet bij de heer Nijdam ook bekend zijn.

De heer **Nijdam**: Ik vind het ook een heel eerlijk antwoord. Dat is mij bekend.

Wethouder de heer **Van Meijel**: U had toch niet anders verwacht.

De heer **Nijdam**: Ik had verwacht in het kader van dualisme dat er een zeker budgetrecht is en dat de raad recht heeft op het budget dat werkelijk beschikbaar is. Als het niet wordt ingezet, is dat een ander verhaal. Wij moesten in de najaarsrapportage de kaders vaststellen voor de nieuwe Wet werk en bijstand, terwijl we nog niet wisten hoe het allemaal zou uitpakken.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Mijnheer de Voorzitter. Nu kom ik aan de collectieve ziektekosten, waarnaar ook door het CDA is gevraagd. Er komen voorstellen over, maar ik weet niet precies wanneer, al kan het niet lang duren. Er wordt scherp onderhandeld, liefst zo goedkoop mogelijk. Als we over een collectieve ziektekostenverzekering praten, daarvoor is budget nodig. We zullen op dat moment samen erover moeten praten, of er zal extra budget moeten komen. Ik denk niet dat we erop vooruit moeten lopen, maar er komen voorstellen. Ziektekosten zijn behoorlijke zaken die forse middelen kosten en het lijkt het college verstandig daarnaar te kijken en samen met u keuzen te maken. Wij komen hierop terug.

Een paar partijen heeft het over de premieverstrekking gehad. Ik kan me daarbij wel iets voorstellen, maar een stimulans werkt vaak positief. We moeten ons realiseren dat we vaak over een categorie mensen praten dat het al moeilijk heeft en moeilijk aan de slag kan komen. Een extraatje wil werken. We kunnen bij de evaluatie ook zien in hoeverre dat heeft gewerkt. Tot op heden is het gevoel dat het positief werkt en op voorhand te zeggen dat het niet moet, omdat het niet rechtvaardig is, die mensen hebben een stimulans nodig. Dat vind ik de meest positieve ingang. Aan de andere kant, als wij het redden om met een premie ook maar één persoon uit te laten stromen, dan is dat al winst. Ik denk dat mensen best een duwtje mogen hebben.

De P.U. heeft iets over de vrijstelling gezegd. Er is gezegd, niet op voorhand te zeggen dat iemand die scholing krijgt recht heeft op vrijstelling. Dit zijn de kaders waarbinnen de mensen in de spreekkamers hun werk moeten doen en dan praten we over maatoplossingen. In die zin geven wij de richting mee. Niet op voorhand als iemand scholing heeft vrijheid van arbeids- of sollicitatieplicht, maar dat kan best aan de orde komen. Als in een specifieke situatie dit belangrijk is om iemand naar werk te leiden, dan is die mogelijkheid aanwezig.

De reïntegratieladder, daarin is een keuze. De ChristenUnie/SGP heeft daarover eerder een opmerking gemaakt. In de tekst staat overigens ook iets erover. Er is ook wel eens gepleit of er niet een hokje bij moet. Er is bewust gekozen om dat niet te doen, want dan ga je mensen plaatsen in een hokje dat niet naar werk toeleidt. Daarvoor kiest het college niet. In de ladder zijn wel mogelijkheden. Dan gaat het om een rust- en activeringsperiode. Het kan ook zijn dat iemand door de privé-situatie niet naar werk kan worden toegeleid. Dan kun je mensen in een rustfase laten of in een reïntegratietraject. Maar de situatie kan veranderen, na een aantal jaren wel naar arbeid toe. Die ladder hoeft niet helemaal te worden afgelopen. Er zijn in feite allerlei mogelijkheden en dat is de motivatie om niet een extra hokje te maken. Er kunnen trajecten worden gelopen.

De keuzenota, een integrale versie. Ik houd zelf ook niet zo van losse briefjes. Ik denk dat het mogelijk moet zijn om die zaken te verwerken, zodat we het goed bij elkaar hebben.

De VVD heeft iets gezegd over de armoedeval. Het is nadrukkelijk aan de orde om de armoedeval te voorkomen en om die te doorbreken, maar dan praten we ook over inkomensbeleid, waarmee we als gemeente niet direct bezig zijn. Je moet daarnaar in de voorzieningen wel kijken om een stimulans te hebben om aan het werk te gaan.

Er is iets gezegd over het aantrekken van werk. Op zich wil ik dat wel onderschrijven. Ik heb gezegd wat wij eraan doen om de gaatjes op te zoeken of de half gevulde banen of opleidingstrajecten. De economie gaat ook een keer beter worden en dan hebben we de mensen klaar staan. Ook als over een paar jaar in het kader van de opbouw van de samenleving er minder arbeidskrachten komen, moeten we zorgen dat we dan gekwalificeerde mensen hebben klaarstaan. Dus achter werk aan, maar zorgen als dat niet direct kan, dat we kort bij de arbeidsmarkt blijven staan.

Geen vrijstaatjes van brutalen. Daarmee is het college het helemaal eens. Dat wordt volledig onderschreven, maar we moeten ons wel realiseren dat de samenleving verandert en dat de mensen die het werk moeten uitvoeren soms voor lastige klussen staan. Ze hebben met bedreigingen te maken, zelfs naar het gezin toe. Daarvoor wijken we niet, maar we moeten hiermee wel erg zorgvuldig omgaan en dat gebeurt ook. Vanuit het college is het geen enkele vrijbrief. We zijn geen bange mensen en zeggen niet dat we die kant met rust moeten laten. Dat is niet aan de orde.

De VVD heeft iets gezegd over het beoordelen en concreet meetbaar maken. Dat is op zich lastig. De raad wil graag concrete doelen afspreken, maar we praten over mensen die een persoonlijke benadering krijgen. In die zin is het wel belangrijk dat er aan benchmarking wordt gedaan, waardoor je kunt kijken hoe het bij andere gemeenten wordt gedaan en hoe de resultaten zijn. Want je praat over individuen en het effect van bedrijfssluiting. Er zijn veel factoren die er effect op hebben. Dat moet met name in vergelijking met andere gemeenten. We moeten daarop zelf ook heel alert zijn, want als wij het slechter doen dan het gemiddelde, volgt een korting vanuit het rijk. Als we dan terugkomen bij de raad en moeten uitleggen dat wij het iets slechter doen dan de overigen en we extra budget nodig hebben, kan ik me voorstellen welke reacties de raad geeft. Ik denk dat dit een redelijke waarborg is dat we alles uit de kast halen om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen.

De heer **Sanderse**: Mijnheer de Voorzitter. Wat de ziektekostenverzekering betreft willen we graag een wat concreter antwoord. We hebben al een paar keer gehoord, het heeft onze volle aandacht, het kost nogal wat geld en we weten niet precies waar het we het budget vandaan moeten halen, we zijn er volop mee bezig. U zegt dit echter al vanaf november. We willen graag een indicatie. Heeft u dat volgende maand klaar of is het voor 1 januari of voor de vakantie? Kunt u daarover iets meer duidelijkheid geven?

Ik vervolg met de premies. Een stimulans voor mensen die het echt nodig hebben. We hebben begrepen dat de Cliëntenraad hiervan een enorm voorstander is.

Wij willen dan toch daarin meegaan in die zin dat we zeggen, probeer het een jaar uit en evalueer dan om te kijken hoe het in de praktijk werkt. De kosten gaan voor de baat.

De heer **Wassink**: Ik vraag me af wat het CDA nu anders heeft gehoord dan in de commissie.

Mevrouw **Geluk**: En wat ze denkt na een jaar anders te horen. We hebben hiermee al jaren ervaring.

De heer **Sanderse**: We hebben een standpunt dat we wikken en wegen. Het is niet zwart-wit. Het standpunt heb ik in mijn eerste ronde verwoord. Het voordeel van de twijfel, omdat toch blijkt dat het goed werkt en een stimulans is voor mensen om aan het werk te blijven en nog een schepje erboven op te doen. Laten we het dan een jaar proberen en dan kijken of het ook werkelijk werkt.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. Wij sluiten ons van harte aan bij die laatste woorden van de heer Sanderse. Bij zo'n nieuwe wet moet je je altijd afvragen wat het heeft betekend voor de mensen die ervan gebruik hebben moeten maken. Een soort klanttevredenheidsonderzoek, mevrouw Geluk heeft hieraan ook al gerefereerd. Als het dan meer geld mocht opleveren, moeten we daarover ook niet moeilijk doen. Met andere woorden, je kunt deze wet niet maximaliseren.

Even naar de heer Van Meijel toe, die zei dat ook de ondernemers een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. Dat heeft hij ook zo verwoord op de zakenavond. Ik vond dat een moedige uitspraak. Daarvan kunnen we misschien ook nog iets verwachten wat betreft werkgelegenheid. U doelde dan wel op de groep van 47% die boven 40 jaar is, maar dat is ook een kwalijke ontwikkeling.

Ik lees in de stukken dat nu moet worden betaald voor communicatie. Dat vind ik een rare gang van zaken, of is het een gratis nieuwsbrief? Voor het overige kan de PvdA/GroenLinks akkoord gaan met de Wet werk en bijstand. Ik zou de bal niet alleen bij het college willen leggen wat betreft de werkgelegenheid, want zo simpel is het niet. Je kunt wel stellen dat volgend jaar alle achttienjarigen aan het werk moeten komen, maar wij snappen ook wel dat het zo niet werkt. We moeten met zijn allen eraan werken. De burgemeester heeft ook wel eens eerder gezegd dat het een verantwoordelijkheid van ons allemaal is.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Mijnheer de Voorzitter. Hoofd Sociale zaken is speciaal hiernaar toe gekomen om te vertellen dat op 6 april a.s. er een stuk bij het college ligt. Niet al te lange tijd erna komt over de collectieve ziektekostenverzekering een stuk naar de commissie.

De premies evalueren, ik weet niet of er verrassende zaken uit komen, maar we krijgen natuurlijk wel een andere situatie, waarin de nadruk meer op werk komt te liggen. Ik denk dat het één van de elementen is die moet worden bekeken. Je gaat kijken naar het totale beleid en dan ga je ook naar de verschillende instrumenten kijken. Is er veel veranderd, misschien niet misschien wel, maar het hele beleid wordt anders en dat kan effecten hebben en dan is het goed daarnaar te kijken.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen, het college onderschrijft hetgeen de heer Nijdam zegt.

De communicatie gratis. Voor zover mij bekend is, zijn de nieuwsbrieven voor de klanten van Sociale zaken en wie daar tegenaan zit gratis, maar als anderen geïnteresseerd zijn om daarvan kennis te nemen, kunnen ze zich abonneren op de nieuwsbrief. Voor de doelgroep is het dus gratis.

De heer **Nijdam**: Ik moet nog even wennen aan dergelijke ontwikkelingen. Ik zal me hierbij neerleggen, maar ik moet eraan wennen.

De **voorzitter**: De regeling die we nu in het leven roepen, is niet onbelangrijk. U heeft allemaal uw zorgen en goede wensen uitgesproken, maar per saldo stemt u in met het brede geheel. De aansporing om met regelmaat verslag te doen van de voortgang en te evalueren om elkaar bij de les te houden heeft de wethouder ter harte genomen. Wij hebben niet voor het laatst over dit onderwerp gesproken en het komt ongetwijfeld terug.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

6. Intentieovereenkomst Masterplan Emmeloord-Centrum

De **voorzitter**: Het gaat over een intentieovereenkomst die het college wil sluiten met marktpartijen die in het centrum kunnen gaan werken. Volgens de duale verhoudingen mag de raad van zijn bedenkingen doen blijken, alvorens het college die intentieovereenkomst sluit. De eindverantwoordelijkheid ligt bij het college en nu kan de raad bedenkingen naar voren brengen. Dat betekent dat er in principe één ronde is, tenzij er vragen zijn die om een nadere toelichting vragen.

De heer **Sanderse**: Mijnheer de Voorzitter. Het CDA kan zich vinden in de wijzigingen die zijn doorgevoerd in de nieuwe versie. Onze wens is een kloppend stadshart waar het goed toeven is.

Veel tijd is al verloren gegaan door allerlei obstakels en wij willen nu zo vlug mogelijk aan de slag.

Ik wil nog enige voor het CDA belangrijke aandachtspunten noemen. Wethouder, houd de regie strak in handen. Heb oog voor een goed beeldkwaliteitplan. De financiële haalbaarheid op maat van Noord-oostpolder moet goed in de gaten worden gehouden. Budgettaire neutraliteit is voor ons sleutelwoord en u zei in de commissie, een paar miljoen meer of minder kan. Een paar miljoen meer kan wat het CDA betreft beslist niet.

De bereikbaarheid is zeer belangrijk. Wil Emmeloord-Centrum een kloppend hart zijn, dan moet je er van alle kanten goed in en uit kunnen. Voldoende plaats om de auto's kwijt te kunnen. Ik herhaal wat we in de commissie hebben ingebracht, kijk alstublieft nog eens goed naar de mogelijkheden van een grote parkeergarage onder De Deel. Wij denken aan 400 plaatsen. Je hoeft dan ook de B-locaties aan de Korte Achterzijde niet te slopen, wat pure winst is.

Ook pleiten wij voor een goede integrale samenwerking tussen alle partijen die zijn betrokken bij het hele gebeuren en een goede communicatie is dan onmisbaar.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. De VVD heeft geen bedenkingen tegen het voorstel. Wij hebben als raad kaders gezet, de piketpaaltjes geplaatst. Vooral het financiële piketpaaltje staat wat de VVD betreft stevig, hoewel de wethouder regelmatig daar een beetje zit te 'tjutteren', zoals we in goed dialect zeggen in de hoop dat het toch iets minder vaststaat in de polderklei dan gebruikelijk is met de paaltjes die al heel lang erin staan. We hoeven dan ook geen preken over rekkelijken en preciezen. We zullen te zijner tijd uw voorstel beoordelen.

Er zijn in de commissie veel opmerkingen gemaakt en ook daarvoor. Maar ook eerdere raadsverslagen missen we eigenlijk in de achterliggende stukken, omdat immers wel de inspraak van de burgers van deze gemeente is meegenomen in de voorstellen, maar niet hetgeen in de raad is gezegd. Ten dele zijn ze opgenomen in de intentieovereenkomst, maar het zou zeker zo correct zijn, wanneer ook hetgeen hier is gezegd wordt meegenomen als achterliggende documenten.

Op naar het go-or-no-gomoment.

De heer **Wassink**: Mijnheer de Voorzitter. Na de meivergadering van 2003 is dit de eerstvolgende stap vanaf deze vergadering. Dat heeft naar de mening van de ChristenUnie/SGP erg lang geduurd. Zorgvuldigheid is van groot belang, juist in een complex geval als dit en het zal nog moeten blijken of het allemaal inderdaad juridisch dicht is, want het is een gebied met voetangels en klemmen. Maar zorgvuldigheid hoeft niet te betekenen dat het ook lang moet duren en voor de zomervakantie zal de markttoets er liggen en ze zien daarnaar uit. We hebben hoge verwachtingen ervan en hopen dat die worden waargemaakt. We hebben op dit moment geen bedenkingen tegen dit voorstel.

De heer **Verbraeije**: Mijnheer de Voorzitter. Het college heeft de raad opgeroepen om zijn wensen en bedenkingen in te leveren bij de intentieovereenkomst ten aanzien van de realisering van Emmeloord-Centrum. Dat willen we bij deze doen.

De wensen van de P.U. zijn kort samengevat als volgt.

1. De raad houdt via het college de regie in de ontwikkeling van het centrum.
2. De raad bepaalt via het college het tijdspad van de ontwikkelingen.
3. Fase 3 en 4 kunnen worden geknipt, met andere woorden de marktpartijen die de markttoets in fase 3 uitvoeren, zijn niet automatisch de marktpartijen die in fase 4 de uitvoering voor hun rekening nemen.
4. De raad beoordeelt op grond van de markttoets wie wat gaat ontwikkelen.

Bij wens 1 zou ik willen zeggen, door besluitvorming in het vorige college zijn we op dit moment niet meer in staat onze eigen marktpartijen voor onze eigen intentieovereenkomst een markttoets te laten uitvoeren. Er zijn reeds bindende afspraken met de marktpartijen. Dat vinden wij uiterst vervelend, maar daaraan kan niet meer worden ontkomen. Overigens blijken die afspraken niet van twee zijden waterdicht, omdat één van de drie marktpartijen zich heeft teruggetrokken. Natuurlijk hoeft deze bindende afspraak geen probleem op te leveren, als we inhoudelijk en financieel tevreden zijn met de markttoets. Ook zijn er geen problemen, als we na fase 3 onze eigen weg kunnen gaan.

Bij wens 2, het tijdspad mag niet zonder meer worden uitbesteed aan de partij die fase 4 uitvoert. Het is uiterst belangrijk dat we een tijdspad realiseren dat voor de omgeving emotioneel en financieel de minste overlast zal geven. Marktpartijen hebben hier in economisch moeilijke tijden vaak andere gedachten over.

Bij wens 3 het volgende. Indien de markttoets uit inhoudelijk of financieel oogpunt niet aanstaat, moeten we afscheid kunnen nemen. Dat lijkt op meerdere plaatsen opgenomen in de intentieovereenkomst, maar de P.U. is hierop niet gerust. Zo is voor ons de toevoeging in artikel 13, einde van de overeenkomst, lid b, tweede aandachtstreepje, een veel te open eind. Immers, wie bepaalt wat de zinsnede, na zich tot het uiterste te hebben ingespannen om tot overeenstemming te komen, juridisch gezien inhoudt? We hebben bij deze toevoeging onze bedenkingen en adviseren deze weg te halen. Dat zorgt voor duidelijkheid.

Een ander punt van zorg is een inhoudelijke aanpassing van het Masterplan die eventueel uit de markttoets naar voren kan komen. Het Masterplan is inmiddels alweer enkele jaren oud en het is niet ondenkbaar dat via de markttoets aanpassingen zullen worden voorgesteld. Die aanpassingen krijgen na het uitbrengen van de markttoets een soort auteursrecht van de marktpartijen. Wij mogen ze immers niet door derden laten uitvoeren, als we afscheid nemen van de marktpartijen. Wij vinden dat bedenkelijk, omdat we dan de handen niet vrij hebben. Onze wens is om na het uitbrengen van een eerlijke offerte door de marktpartijen de markttoets als gemeente zelf te bekostigen. De markttoets is dan ons eigendom en we krijgen de regie over de verdere invulling wel in handen en we kunnen wel vrij beslissingen nemen.

Bij wens 4 het volgende. De P.U. is van mening dat bij de uiteindelijke aanbesteding van fase 4 door de raad een pas op de plaats moet worden gemaakt. We zullen bij de aanbesteding, indien dat nodig is, de Europese richtlijnen moeten volgen. Voor de rest geloven wij erin dat bij het mogelijk maken van concurrentie aangaande de uitvoering de meest eerlijke prijs kan worden bedongen. Dat zijn wij aan onze inwoners verplicht. In dat kader is het goed op te merken dat er tempo in moet worden gehouden, omdat de bouwwereld op dit moment verlegen zit om werk en daardoor bereid is scherp in te schrijven.

Graag horen wij de reactie van het college op onze wensen en bedenkingen die erop zijn gericht te komen tot een aantrekkelijk centrum, zonder dat het financieel gezien een blok aan het been van de gemeente en inwoners wordt.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. De PvdA/GroenLinks heeft een goed gevoel over de drie belanghebbende partijen wat samenwerking en vertrouwen in elkaars kunnen betreft. Een en ander blijkt uit een tweetal geschilpunten, waarover men elkaar nog niet had gevonden, voor wat betreft de formulering van de artikelen 5c en 7a in de intentieovereenkomst. Ook hier geen misverstanden meer.

Partijen geven hiermee een signaal af om geen onnodig tijdverlies op te lopen op weg naar de mogelijkheden die de adviserende markttoets in beeld zal brengen. Ervan uitgaan dat het Masterplan Emmeloord-Centrum vertrekpunt voor de markttoets moge duidelijk zijn. Een Masterplan met een flinke dosis stedelijke allure en uitstraling, waarbij de samenlevingstoets positief is ervaren door de bevolking. Het plan krijgt op deze wijze dan ook een breed draagvlak onder de bevolking. De wens die onze fractie hierbij wil uitspreken is: blijf draagvlak houden. Houd in het hele proces vaart erin, laat u niet teveel afleiden door de wereld om ons heen, behalve als het gaat om centrumontwikkelingen elders. Heb vertrouwen in hetgeen u nog niet zo lang geleden heeft opgeschreven in de toekomstvisie 2030, namelijk dat de gemeente grote potentie bezit om door te groeien en zich verder te ontwikkelen.

Tijd om afscheid van fase 3 te nemen. In Drenthe zouden ze zeggen, het wordt de hoogste tijd dat het college met het water naar de dokter gaat. Gelukkig geeft het college hier gehoor aan. Over een aantal maanden kunnen we de uitslag verwachten en krijgen we te horen hoeveel helderheid of troebelheid de toets heeft opgeleverd.

Wethouder de heer **Mulder**: Mijnheer de Voorzitter. Het college komt uit diverse landsdelen en stelt het op prijs dat de VVD en de PvdA/GroenLinks een aantal termen in het dialect hebben toegevoegd. Wij kunnen de termen van de heer Nijdam uitermate goed volgen. De mooie term van mevrouw Geluk kan ik niet volgen. Wij zijn benieuwd waar dit vandaan komt.

Mevrouw **Geluk**: Ik weet het niet, maar volgens mij komt het niet voor in het ABN, maar u begrijpt vast wel wat het is. Het is geen Drents.

De heer **Voorberg**: In Zuid-Holland noemen we het jutteren en dat is iets heen en weer halen.

Wethouder de heer **Mulder**: Het college zit aardig op een lijn met de inspirerende woorden van het CDA. Prima dat u het college stuurt, dat de lokale overheid in dit soort ontwikkelingen een belangrijke sturende rol moet hebben, de regie moet behouden. Het is niet tegen dovemansoren gezegd dat u zegt, doe dat stevig op het terrein van beeldkwaliteit. Dank voor uw bijdrage.

Ik heb tegen mevrouw Geluk, ook dank voor uw woorden, al gezegd dat we de raadsverslagen volgens mij al aan de marktpartijen hebben gegeven. We zullen het zeker honoreren, het lijkt me een prima idee en ik denk dat het goed is dat de marktpartijen kennis nemen van alle reacties en gevoelens die over Emmeloord-Centrum leven in de raad, uitgesproken in mei 2003.

Dan richt ik me even tot de heer Vercreaije, want de tijd gaat wel snel, maar niet zo snel als u suggereert. U zegt dat het Masterplan al twee jaar of ouder is. Het is nog geen jaar oud. Het is zelfs nog geen jaar geleden dat de raad het heeft vastgesteld. Het is nog wel tamelijk actueel.

Dank ook voor de ChristenUnie/SGP. Het is een complexe materie en u stimuleert het college, laten we het met elkaar waarmaken en ga in de voorhoede voort om het zo goed mogelijk waar te maken. Daarvoor zullen we ons best doen.

De P.U. heeft het college een aantal wensen en bedenkingen voorgehouden, waarmee het college voor een deel kan leven en waarmee het voor een deel niet kan leven. Eén van de kernpunten van uw betoog was dat het niet een automatisme moet zijn dat je doorgaat, als je niets ziet in de adviserende markttoets, met deze marktpartijen. Dat staat ook in de intentieovereenkomst. Als u zegt dat u vooral wilt benadrukken dat we dat niet moeten doen, dan zijn we het met u eens. Als ons iets niet aanstaat, daarvoor geeft deze intentieovereenkomst de ruimte, dan zullen we dat ook niet doen. Ik heb in de commissie al gezegd, je bent niet erg slim, maar ik heb niet de wijsheid in pacht, als twee ordentelijke marktpartijen die in ontwikkelingsland niet klein zijn, een wangedrocht aan de raad en het college neerleggen. Dat wil niet zeggen, dat we al bij voorbaat zeggen dat we het met hen eens zijn. Dat u daarvoor waarschuwt is prima.

Een intentieovereenkomst, waaronder straks twee handtekeningen moeten worden gezet, daarvan is de basisvoorwaarde dat je het beide partijen mogelijk maakt die handtekening te zetten. Zij hebben een jurist ernaar laten kijken, wij hebben dat gedaan. Juristen zijn net mensen. Je hebt allerlei soorten juristen en je krijgt ook van juristen soms verschillende benaderingen. Maar je moet ook niet zo bang ervoor zijn. Je kiest een jurist en die geeft de logica aan, dit is het. Dit zijn uw belangen en dit is een verantwoorde wijze van omgaan met de belangen van een ander. Daarom ben ik niet ervoor uw suggestie over te nemen, al mag het een wens zijn, om de markttoets te laten betalen door de gemeente. Dat was ook de wens van het college. Ik heb gezegd, laten wij het eigendom hebben. Wie betaalt, bepaalt, maar daarover moet je het wel allebei eens zijn. Ik heb u de vorige keer uitvoerig uitgelegd dat de andere partijen daarvoor niets voelen en dat het voor hen onbespreekbaar is. Het is niet zo nadelig voor ons, dat wij niet een ordentelijke markttoets kunnen krijgen, als we die niet betalen en niet de eigenaar zijn van de integrale meerwaarde die zij toevoegen. We mogen wel alles ermee doen. Ik moet u dat dus ontraden.

Net zo goed, als u zegt, schrap 13b. Dat is een toevoeging, waarmee juridisch niets mis is. Je kunt symbolisch met de handen over elkaar gaan zitten. We hebben het binnen. We kijken het eens even rustig aan. Dat maakt de marktpartijen zenuwachtig en die zeggen, nee we willen graag een formulering toevoegen dat we beide de mouwen opstropen, aannemende dat wij een goed product hebben gemaakt, zodat we ons uiterste best doen om samen eruit te komen. Als het u en ons bevalt, moeten we de mouwtjes opstropen. Artikel 13b heeft dus een hoog mouwtjesopstroopgehalte. Ik vind het dus niet verstandig om dat te schrappen. Dat moet u het college niet vragen. Hier zijn we nu uit. U spreekt erover, de Raad van Bestuur heeft bij hun het laatste woord. Wij vinden het verstandig dat we met dit proces van geven en nemen aan de slag gaan.

Ik weet niet precies wat u bedoelde, mijnheer Vercreaije, met een toetssteen over de minste overlast. Is dat wel zo relevant?

Dat er een knip is tussen fase 3 en 4 staat in artikel 7. Dat ben ik wel met u eens. Ik ben het ook eens met de positie die u toekent aan raad en college. Hier en daar vind ik dat u het wat onnodig aanscherpt om in dit stadium iets anders te doen, namelijk dat u zegt ga ermee aan de slag en doe er wat mee. Dat we in de operationele fase altijd goed moet letten of het concurrerend is, daarnaar zullen we goed kijken. Ik ben het met u eens dat je altijd scherp moet letten op het scherp concurrerend aanbesteden en afspraken maken. Verder kan het college goed uit de voeten met de wensen en bedenkingen die de raad heeft uitgesproken.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

De **voorzitter**: We zijn aan het einde van de vergadering gekomen. Ik ga naar het spreekgestoelte, want we nemen afscheid van een raadslid. Het doet altijd pijn, als je dat in de tussentijd moet doen. In dit geval is het van de heer Schipper.

Na zo'n kleine twee jaar raadslid stopt u ermee. Niet omdat u dat zo graag wilt, maar omdat het beter voor uw gezondheid is. U heeft zich in die twee jaar een heel betrokken raadslid getoond en ook een erg leesbaar en hoorbaar raadslid, ook als u het woord niet had, want u kunt heel slecht fluisteren.

Maar daardoor was u tot op dit moment heel nadrukkelijk aanwezig en was u geen geheim voor uw mederaadsleden. Als u het ergens mee eens was, was het uitbundig te zien en als u dacht, mijn hemel, daarmee ben ik het niet eens, het duurt te lang, waarover gaat het, was het ook aan u te zien. Wat dat betreft, een open boek. Dat is ook wel eens prettig, want soms kenmerkt de politiek zich doordat mensen absoluut geen open boek zijn. U was een heel leesbaar raadslid.

Op de een of andere manier gaan insuline en adrenaline bij u moeilijk samen en u moet de conclusie trekken te kiezen voor uw gezondheid en dat is verstandig, maar ik vind het wel jammer. Het is op de eerste plaats natuurlijk voor u zelf jammer, want je begint niet eraan om tussentijds te stoppen, maar het is ook jammer voor de groepering, waaruit u voortkomt, de niet-agrarische bedrijvigheid in deze gemeente, want dat is een groepering die slecht is vertegenwoordigd in de raad. De zaken waarmee een gemeente bezig is, zijn voor die sector van groot belang. Ook een inbreng vanuit die sector in een gemeentesector is erg belangrijk en essentieel.

U neemt afscheid en ik heb begrepen en van u gehoord, dat u zegt dat de politiek toch wel aardig is, u ziet nu hoe het werkt. Als je hier aan de knoppen zit, gebeurt daar wat. Ik denk dat die kennis u wel eigen blijft. Dat vergeet u niet zo snel. U blijft ook nog actief. Ik denk dat u met de kennis die u in de raad heeft opgedaan ook buiten de raad nog wel uw voordeel zult doen en mensen op een bepaalde weg zult zetten. U bent ondernemer genoeg om te voorkomen dat er kapitaalvernietiging zal optreden. Kortom, het is jammer dat u vertrekt, nogmaals voor u zelf, want we weten dat uw betrokkenheid bij de gemeente en alles wat hier speelt groot is. We zullen u nog wel enige keren blijven ontmoeten. Ik neem afscheid van u. Ik dank u voor al hetgeen u heeft gedaan. Ik vraag u mijn kant op te komen, zodat ik u het wandbord met het wapen van de gemeente Noordoostpolder kan uitreiken en een bos bloemen voor de avonden waarop uw vrouw u voor de gemeente heeft moeten missen. Daarna zal ik de heer Reijenga het woord geven.

De voorzitter overhandigt het wandbord en de bloemen.

De heer Reijenga: Beste Hans, het is vanavond je laatste vergadering als raadslid. Vanwege gezondheidsredenen ben je genoodzaakt te stoppen en wij vinden dat bijzonder jammer. Maar we kunnen je besluit begrijpen. Je gezondheid staat natuurlijk altijd voorop.

Gelukkig blijf je nog bij de fractie en bij het bestuur betrokken en dat vinden we geweldig fijn. In de twee jaar dat je raadslid bent geweest, heb je een markante plaats in onze fractie en in de raad veroverd.

Het zal ongetwijfeld een grote overgang zijn geweest van bedrijfsleven naar lokaal bestuur met een wat meer stroperig besluitvormingsproces. Je hebt de gave om in een kort betoog soms ingewikkelde dossiers tot essentiële hoofdzaken terug te brengen. Jouw mensenkennis en deskundigheid hielpen daarbij zeker. Je deed dat op heel eigen wijze, snel en effectief interrumperend en je woordkeus getuigde altijd van respect en betrokkenheid bij mensen en zaken.

Hans, als fractie willen we je bedanken voor al de goede contacten, de inzet, de bewogenheid, je deskundigheid en je collegialiteit. Hans, bedankt en als teken daarvan mag ik je een bloemetje geven. In andere kring zetten we het nog even verder.

De heer Reijenga overhandigt een bos bloemen.

De heer Schipper: Mijnheer de Voorzitter. Het laatste woord, altijd wel een mooi moment, maar nu een moment met gemengde gevoelens. Zoals ik heb geschreven, heeft men besloten dat ik dit besluit moest nemen en dat valt dan best zwaar. Ook waar ik vandaan kom, waar ik zelf mocht besluiten, waar ik zelf mocht bepalen en inderdaad mijn lichaamstaal sprak meestal boekdelen. Als ik ergens een besluit moest nemen en het wat sneller zou kunnen, had ik snel de neiging dit als een open boek naar voren te brengen of in ieder geval te laten zien.

Toch was ik wel een beetje eraan gewend geraakt in de raad. Want als je denkt een duaal raadslid te zijn, dan betekent dit dat je echt niet aan het besturen komt. Je bent aan het kaderstellen, aan het controleren en daar zit het college dat bestuurt. Dat kun je bijsturen, maar uiteindelijk zijn wij de controleurs, de Raad van Toezicht. Zo heb ik het gevoeld en dat heb ik in die twee jaar ook geleerd. Wat dat betreft was men wel aardig op de hoogte, toen men zei, Hans het is beter om in de eerste plaats aan je gezondheid te denken. Een besluit dat dus niet alleen door mij is genomen, want dan was het misschien wel een jaartje uitgesteld. Daarom nu na twee jaar dit besluit.

Initiatieven blijven altijd, die moeten worden genomen. Voor de Poldertoren om maar iets te noemen. We zullen ons wat dat betreft blijven inzetten en het eerste initiatief ligt er al weer.

Twee dingen zou ik nog graag willen zeggen. Toen ik als raadslid begon, dacht ik dat economische bedrijvigheid plaatsvond op bedrijventerreinen. Marknesse, Ens, Emmeloord en ik heb in deze twee jaar geleerd, dankzij leden van de raad en van het CDA, dat ons economisch draagvlak in het buitengebied ligt, op de boerderijen. Elke boerenschuur is een bedrijfshal geworden.

We hadden het over regio's. Als jongen van het Sallandse zand ben ik tot de ontdekking gekomen dat er een groot verschil is tussen de boerderijen in Salland en in Noordoostpolder. Wij moeten zorgen dat wij juist dat economisch draagvlak blijven stimuleren, zodat deze mensen kunnen innoveren. We hebben het recent gelezen. Een fruitkweker succesvol met zijn vruchtensap begint een jamafdeling. Ik zie het al gebeuren, de eerste jamfabriek tussen Ens en Kraggenburg. Het lijkt mij een prachtig idee. Laten wij de faciliteiten ervoor geven, zodat deze ondernemer daar aan werk kan.

Ik las in een blad dat er zo weinig innovatie is in Noordoostpolder. Ik zou zeggen, kijkt u op de boerderijen. Innovatie ten opzichte van producten en ten opzichte van ondernemers. Ze beginnen met gemak aan een tweede bedrijfstak. Ik heb het een bakker nog niet zien doen, maar de agrariërs geven het voorbeeld. Fantastisch. Ik denk dat we die opening moeten blijven houden, zodat we deze tak, deze economie, deze economische dragers moeten blijven stimuleren.

Tot slot, nog één keer het lijntje naar het bedrijfsleven. We kennen allemaal de 80-20 regel. Een ondernemer praat altijd over de 80% die goed gaat. Hij zal er altijd trots op zijn en die 20% houdt hij achter de schermen. Met zijn staf probeert hij daarvoor oplossingen te zoeken. Wat doet het politieke bedrijf, wij praten altijd over de 20% in het openbaar en dat moet ook zo blijven, dat niet goed gaat. Misschien praten we wel te weinig over de 80% die in dit gemeentebedrijf wel goed gaat. Laten we met zijn allen meer trots zijn op onze gemeente Noordoostpolder. Ik heb het deze week twee dagen in Leeuwarden op een beurs mogen doen. Ik heb Noordoostpolder mogen verkopen vanuit een stand, afdeling EZ. Ik was onder de indruk. En ik kan u vertellen, er is meer dan 80% dat goed gaat.

Ik dank u voor de samenwerking. Ik dank u allen. Ik wens u veel sterkte en bovenal plezier met dit werk.

IX. Sluiting

De **voorzitter**: De vergadering is gesloten. (23.10 uur)

Aldus vastgesteld in de vergadering van 22 april 2004

De griffier,

de voorzitter,